

En ansvarsfull budget för Borås

Moderaterna och Kristdemokraternas
förslag till budget för Borås Stad 2023

Innehållsförteckning

En ansvarsfull budget för Borås	4
Vi utvecklar Borås	5
Möjligheter och mod att utvecklas	6
Omsorg om varandra och miljön	11
Människor möts i Borås	19
Arbetsgivarpolitik	21
Egen organisation och ekonomi	22
Ansvar för skattebetalarnas pengar	23
Budgetens förutsättningar	24
Resultat och finansiella mål	26
Nämndernas verksamhet	27
Kommunfullmäktige	36
Revisorskollegiet	37
Kommunstyrelsen	38
Överförmyndarnämnden	42
Valnämnden	43
Lokalförsörjningsnämnden	44
Samhällsbyggnadsnämnden	48
Serviceämnden	50
Tekniska nämnden	52
Miljö- och konsumentnämnden	59
Fritids- och folkhälsonämnden	61
Kulturnämnden	66
Förskolenämnden	68
Grundskolenämnden	70
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	73
Individ- och familjeomsorgsnämnden	76
Arbetslivsnämnden	78

Sociala omsorgsnämnden.....	80
Vård- och äldrenämnden	84
Moderaterna och Kristdemokraternas alternativa förslag till beslut	87
Moderaterna och Kristdemokraterna yrkanden till Kommunfullmäktige.....	88

En ansvarsfull budget för Borås

Inför år 2023 står Borås och Sverige inför stora utmaningar. Inflation, begynnande lågkonjunktur, krig i vår omvärld och elbrist. Moderaterna och Kristdemokraterna i Borås budgetförslag för 2023 präglas i stor grad av dessa utmaningar. Vi tar sikte på att mildra konsekvenser av dessa utmaningar för kommunen och våra invånare, samtidigt som vi värnar att upprätthålla en god kvalitet i kommunens kärnverksamheter. Samtidigt är det en realitet att det politiska reformutrymmet kommande år kommer vara mer begränsat. Det menar vi fodrar att vi i än högre utsträckning prioriterar våra kommunala kärnverksamheter, för att kommunen ska klara av att även kommande år leverera den samhällsservice med förskola, skola, äldre- och social omsorg som boråsarna förväntar sig.

En utav de mest grundläggande värdena för att Borås ska vara en bra kommun att leva och bo i, det är att man känner sig trygg här. En ökande otrygghet har gjort att många boråsare gör inskränkningar i sin vardag, funderar kring vilken väg man väljer hem, avstår löprundan i motionsspåret kvällstid eller tvekar kring att gå ut på kvälls- och nattetid. Den här utvecklingen måste vändas. Tryggheten måste återtas.

Pandemin innebar stor ansträngning för många näringsidkare i vår kommun. Den oroväckande utvecklingen kraftigt ökade räntor och elbrist, som får följderna att elpriserna ökar riskerar att bli ytterligare en tuff ansträngning för våra lokala företag. Kommunen behöver göra det som står i vår makt för att underlätta vardagen för lokala företag. Det handlar dels om att säkerställa att vi har tillräckligt med industrimark i vår kommun och att den kommunala servicen till företagen är effektiv och smidig. Men även i att Borås Stad är lyhörd för hur vi som kommun kan bidra till att underlätta det ansträngda läget för det lokala näringslivet.

Moderaterna
Annette Carlson

Kristdemokraterna
Niklas Arvidsson

Vi utvecklar Borås

Vår gemensamma vision om Borås

Möjligheternas Borås är en hållbar, trygg, tillåtande och framåtinriktad kommun. I vår vision lockar Borås företag, entreprenörer, forskare och studenter från hela världen och är en kommun där människor trivs, känner tillit och förtroende för varandra, vill bilda familj, bygga relationer samt åldras.

I framtidens Borås ger vi rätt förutsättningar till familjerna. Här finns det tillräckligt med förskolor som håller god pedagogisk kvalitet och ge barnen trygghet, skolor med fokus på kunskap och en äldreomsorg som sätter värdighet och kvalitet främst. Borås är kommunen där tillgängligheten ständigt utvecklas och där vi tar hand om dem som behöver det offentliga hjälp. I Borås känner alla sig trygga med att den kommunala servicen lever upp till ställda kvalitetskrav. Det är kommuninvånarnas önskemål och behov som driver utvecklingen av kvalitet och service. Det är därför kommuninvånarna som står i centrum för allt arbete som bedrivs i kommunens verksamheter. Kommunens service till boråsarna är av hög kvalitet, tillgänglig och miljövänlig. Människor i behov av stöd får insatser i tid som är präglade av evidens och rättssäkerhet. Myndighetsutövningen och servicen till både boråsare och företag präglas av gott bemötande, likabehandling av såväl offentliga som fristående aktörer samt av effektiv hantering. Det är kommuninvånarnas behov av arbete, utbildning, omsorg, bostäder, arbetsplatser och transporter som vägleder det växande Borås.

Våra partier tror på människors förmåga, mer än på politikens. Samtidigt är vi medvetna om politikens betydelse för att möjliggöra en god samhällsutveckling. Politiker ska riva hinder och skapa förutsättningar för människor att söka de lösningar som passar dem bäst. Det ska vara enkelt att leva i Borås, oavsett om det handlar om att hämta på förskolan, ta sig till arbetet eller träffa vänner.

Möjligheter och mod att utvecklas

Borås utveckling vilar på ett arv inom textil och handel. Vi ligger i topp inom miljöteknik, IT och digitalisering. Bredden av branscher och stark entreprenörsanda skapar möjlighet att ta tillvara på den kunskap som finns här och att utvecklas som individ. Borås Stads framtid kräver därmed en miljö som lockar hit företagare och som inkluderar landsbygden såväl som staden.

En trygg start i livet

Borås barn och ungdomar ska ges förutsättningar att uppfylla sina drömmar. Familjen, förskolan och skolan är alla viktiga pusselbitar för att skapa goda uppväxtmiljöer för våra yngre kommuninvånare. Borås har en förskola att vara stolta över, men det finns utmaningar som vi inte kan blunda för. Det är brist på utbildad personal och allt för många barngrupper är för stora. Det är problem som inte får kvarstå. Borås förskolor har samtidigt stora möjligheter att, tillsammans med familjerna, bidra till att ge barn och unga goda uppväxtvillkor. Det fodrar en hög pedagogisk kvalitet och att barnen ges trygghet och stimulerande utveckling tidigt i livet. För att varje barn ska kunna nå sin fulla potential och för att arbetsmiljön för pedagogerna ska vara hållbar fortsätter arbetet med att minska barngruppernas storlek. Resursfördelningen till förskolan måste vara bäst anpassad till verksamheten. Därför behöver Förskolenämnden revidera resursfördelningsmodellen så att den tar hänsyn till både barnens ålder och vistelsetid på förskolan.

Förskolans språkutvecklande arbete behöver ges högre prioritet. Tidigt språkutvecklande arbete, särskilt till barn med utrikes födda föräldrar, är det enskilt viktigaste verktyget för att lägga grund för ett liv av lärande och delaktighet i det omgivande samhället. Det är genom språkutveckling i tidiga åldrar som utanförskapet bryts. För att underlätta det språkutvecklande arbetet, ska språkkrav ställas på all personal.

Ett stort mått av trygghet, både för barn och föräldrar, ska känneteckna förskolan i Borås. Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sina barn på förskolan ska öka, såväl den andel barn som får plats på förskolan på önskat placeringsdatum. För att skapa en tryggare och lugnare vistelsemiljö på stadens förskolor, ska också huvudregeln vara att barn har rätt till förskola från ett års ålder, i stället för dagens sex månader. Barn som inte fyllt ett år kan ändå ha rätt till förskola enligt de möjligheter som finns i lagen.

Barn är olika och har olika behov. Därför är det viktigt att det finns förskolor i varierande storlek. I vårt Borås finns det kommunal service nära boråsarna, oavsett vart i kommunen man har valt att bo och leva. Därför är det nödvändigt att kommunen inte ensidigt fokuserar på att skala upp förskolor. Vi vill värna variation och mångfald bland kommunens förskolor, såväl beträffande pedagogisk inriktning som enheternas storlekar.

- Förskolenämnden får i uppdrag att revidera resursfördelningsmodellen så att den tar hänsyn till både barnets ålder och vistelsetid på förskolan.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ändra erbjudande om generell rätt till förskola, från 6 månader till 12 månader, i Förskolenämndens reglemente.

En utbildning med kunskap i fokus

Skolans kunskapsuppdrag kan aldrig åsidosättas. Skolan ska möjliggöra för alla elever att nå dit de vill och kunna ta sig vidare till gymnasiet. Borås Stads skolor ska vara bland de bästa i Sverige. Ungdomar som fullföljer en gymnasieexamen har bättre chanser att bli en del av samhället och hamnar mer sällan i utanförskap.

Borås Stad ska ha en nolltolerans mot kränkningar och stök i skolan. När otrygghet uppstår är det eleverna som har det svårast som drabbas. Elever som är i behov av särskilt stöd måste få det stöd och den hjälp som krävs, i tidigt skede, för att skoltiden ska bli så gynnsam för eleven som möjligt.

Skolorna måste vara flexibla för att kunna tillgodose varje elev med den hjälp som just den behöver. Varje elev behöver utmanas på olika nivåer. Det innebär att skolan behöver stimulera både de som har svårt i skolan, men också de elever som är särskilt begåvande och behöver extra stimulans. För att förebygga skolmisslyckande ska det språkutvecklande arbetet i skolan prioriteras, speciellt i tidig ålder. För att öka måluppfyllelsen och ge eleverna mer lärarledd tid i tidig ålder ska Grundskolenämnden utreda möjligheten till ytterligare en timmes undervisning i svenska och matematik i årskurs ett.

Den psykiska ohälsan bland unga är oroväckande hög. Det är en av vår tids största utmaningar. Unga behöver känna sig trygga med att prata med vuxna i skolan. Därför måste skolan arbeta för att vända den nedåtgående trenden. För att elever ska orka genom hela skoldagen krävs det att de får lunch på en rimlig tid och i en god miljö. Ingen elev ska behöva slänga i sig maten eller inte få lugn och ro under måltiden. Den fysiska miljön samt möjligheter till skollunch vid rimliga tider behöver säkerställas på alla kommunens skolor.

Det fria skolvalet möjliggör att eleverna själva har möjlighet att välja den skola som passar dem bäst. Att ge eleverna chansen att själva påverka sin skolgång ger större incitament till att klara utbildningen. Det är viktigt att information om det fria skolvalet ges på flera språk för att säkerställa att fler får chansen att påverka sin utbildning. Målet är att alla elever får sitt förstahandsval. Ambitionen är att alla elever som vill få en plats på en skola i närheten av hemmet ska få det. Därför kommer skolor runt om i kommunen att behöva renoveras och byggas ut och nya kommer att behöva byggas. Trandaredsskolan är i stort behov av nya och moderna skollokaler. I vår budget påskyndar vi processen för att få till ändamålsenliga lokaler för skolan. I en förstudie behöver även behov av ytterligare skolplatser för högastadielever inom Trandaredsområdet studeras.

En skolverksamhet som det talas om allt för lite i utbildningssammanhang är fritidshemmen. En stor andel av alla elever i förskoleklassen och årskurserna 1–3 är inskrivna i fritidshem och det är av stor vikt att dessa får rätt förutsättningar för att klara sitt uppdrag enligt läroplanen. Med rätt verktyg har fritidshemmen potential att vända elevernas kunskapsresultat och bidra till att fler elever får bättre måluppfyllelse i skolan. Därför ska det arbetas kontinuerligt för att fritidshemmen får likvärdiga förutsättningar. Inte minst gällande barngruppers storlek och andel personal med pedagogisk högskoleexamen.

Även i gymnasiet ska elever ha möjligheten att utvecklas och nå dit de vill. Att erbjuda en gymnasieskola där eleverna trivs är viktigt. För att elever ska få möjlighet att gå på det program som de vill behövs det utbyggda gymnasieskolor. Sven Erikssongymnasiet och Bäckängsgymnasiet är två av Borås Stads gymnasieskolor som behöver expandera.

Matchningen mellan arbetslivets behov av kompetent arbetskraft kontra utbildningarnas utbud och elevers vilja och intresse är komplex. För att möta kommande behov av kompetensförsörjning och därmed förändrat söktryck behöver lokallösningar vara flexibla. Gymnasie- och vuxenutbildningen behöver samarbeta med Lokalförsörjningsnämnden för att

kunna hantera konsekvenser av att växla perspektiv från att dimensionera utifrån elevers möjlighet att gå på de program de vill till att erbjuda plats utifrån arbetsmarknadens behov.

Borås Stad ska fortsatt jobba med KAA-elever, det vill säga elever som befinner sig i det kommunala aktivitetsansvaret. Det handlar om elever som varken studerar eller jobbar. Nästa steg är att hjälpa fler ungdomar tillbaka till utbildning.

För att nå bästa resultat är det viktigt att vuxenutbildningen har en nära samverkan med Högskolan i Borås och näringslivet, på så sätt möts behoven på arbetsmarknaden enklare. Exempel på detta är att ta fram lärlingsutbildningar som möter företagets behov samt erbjuda SFI-utbildningar på arbetsplatser för att maximera utveckling.

För studerande på SFI ska krav ställas på närvaro. Resultat och hur lång tid det tar tills nivå C är uppnådd ska följas i syfte att SFI-eleverna på så kort tid som möjligt ska kunna lära sig språket och bli självförsörjande genom arbete.

- Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda möjligheten för ytterligare en timmes undervisning i svenska och matematik i årskurs ett, i syfte att öka måluppfyllelsen.

Borås växer

Borås ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i. Det är en utveckling som ställer krav på att kommunen, i takt med tillväxten, också säkerställer att människors behov av bostäder, rekreation, parker och naturliga mötesplatser tillgodoses.

Nya utvecklingsområden ska enligt översiktsplan och utbyggnadsstrategi planeras. Det är komplexa processer som förutsätter långsiktighet och god förankring. Kommunen är den som får hålla ihop arbetet för att möjliggöra att stora omvandlingsprojekt ska bli mer långsiktiga med god förankring hos alla intressenter.

För att Borås Stad ska kunna se det totala investeringsbehovet över en lång tid ska Kommunstyrelsen redovisa en investeringsplan som tydliggör de investeringsbehov som kommunen övergripande kommer att ha under de kommande tio åren. I ett sådant dokument kan bland annat behov av nya verksamheter, infrastruktur och omvandling av områden redovisas. Exempel på områden är Gässlösa, Knalleland och utveckling av stationsområdet. Även behov av marksanering bör redovisas. Genom att säkerställa och fördjupa arbetet med strukturskisser mellan översiktsplanering och detaljplanering blir det mer av gemensam kraftsamling.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa en investeringsplan som tar fasta på de kommunala investeringsbehoven under de kommande 10 åren.

Bostäder

För att Borås ska växa med nya invånare behöver det byggas fler bostäder för olika målgrupper. Det behövs bostäder för unga att flytta till och för lite äldre att åldras i. Det behövs både hyresrätter och bostadsrätter och tomter för eget byggande i hela kommunen. Byggandet behöver underlättas och möjliggöras i fler spännande lägen. Det kommer att stärka växtkraften och göra det mer attraktivt att bo i Borås.

Fler människor ska kunna förverkliga sin husdröm. För att det ska vara möjligt behöver fler tomter för villor och småhus tas fram, samt helt nya områden planeras.

Inga kommunala särregler som gör det svårare att bygga ska finnas.

Livskraftig stadskärna

I arbetet för att skapa en mer attraktiv kommun spelar skapandet av en mer levande stadskärna en viktig roll. Det är viktigt att kommunen möjliggör att det ska vara enkelt att ta sig till och från centrum. Och att möjligheterna att skaffa sig en bostad i centrum förbättras. Det ska även vara enkelt att starta och bedriva företag i centrum. Dessa är några av flera viktiga pusselbitar för att bygga en mer levande stadskärna.

För att öka tryggheten behövs ett livskraftigt centrum med människor i rörelse. Det ska vara tryggt att gå på restaurang eller ta en fika. Med en tillgänglig och livlig stadskärna ökar gemenskapen och möjligheten till sociala samspel. För en student på Högskolan kan livet i staden vara en bidragande faktor till att, efter examen, stanna kvar för att fortsätta att bygga ett liv i Borås. En åtgärd för att stärka restaurangnäringen är att möjliggöra för uteserveringar året om.

En attraktiv stad är också en grön stad. Trädens och grönskans roll i staden ska värnas, både för attraktivitet och för att träden spelar en viktig roll i att minska människans klimatavtryck.

För att stadskärnan ska vara levande måste det vara enkelt att ta sig dit. Parkeringssituationen i centrum ska regelbundet ses över för att underlätta för centrumhandel och besökare. Det ska vara enkelt att nå stadens centrum, både med bil och med andra färdmedel.

Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande

I Borås ska man kunna bo attraktivt med god service i hela kommunen, oavsett om du bor i staden eller på landsbygden. En tredjedel av invånarna i kommunen bor i våra serviceorter (Dalsjöfors, Fristad, Sandared och Viskafors) och orter i dess närhet.

Borås ska byggas attraktivt och hållbart i hela kommunen, inte bara i staden. Borås Stad ska se till att fler får möjlighet att flytta dit de vill genom att se positivt på byggnation på landsbygden, i randzon och i sjönära lägen. I det arbetet är utvecklingsstrategierna viktiga. Under 2022 har det jobbat med att ta fram strategier för utvecklingen av kommunens fyra serviceorter Fristad, Dalsjöfors, Viskafors och Sandared. Utifrån en enkätundersökning har ett dokument tagits fram som innehåller förslag till långsiktiga strategier för utvecklingen av de olika orterna. I arbetet med att fortsätta arbeta för en mer levande landsbygd har också Samhällsbyggnadsnämnden har en avgörande uppgift i att säkerställa tillgängligheten av detaljplaner, vilka ska möjliggöra varierad bostadsbyggnation i varje ort. Det ska finnas områden som ska vara "fribyggnadsområde" med färre regleringar för byggnation. Under året ska markanvisning för fribyggnadsområde ske.

Trafiksäkerhet och torgmiljöer är saker som lyfts från kommuninvånare i arbetet med utvecklingsstrategierna och även om kommunen inte har beslutsmandat är det av största vikt att Borås Stad tar ledartröjan i att finna bra lösningar tillsammans med t ex Trafikverket.

Det är av största vikt att det finns möjligheter till att driva företag och att arbeta hemma i hela kommunen. Tillgång till effektivt bredband behöver därför säkerställas. Detta har blivit än mer tydligt under pandemin och tillgången till bredband kan inte vänta.

Ortsrådets organisation, nätverk och sammanhang har under lång tid skapats och blivit en självklar del i orterna. Delaktighet är avgörande för att invånare ska kunna påverka sitt liv och sin vardag. Ett sätt är att lokala företag, föreningar och kommunens berörda förvaltningar skapar ett forum, en lokal samrådsarena, för att gemensamt utveckla samhället. Det ska vara enkelt, för alla som vill, att bo och verka utanför staden och Borås Stad ska inte vara begränsande när det kommer till var invånare vill bosätta sig eller verka.

- Under året ska markanvisning för fribyggnadsområde ske.

Företagande växer genom samverkan

En kommun där det är enkelt att starta och driva företag är en framgångsrik kommun. Det ska Borås Stad vara. Kommunen ska vara tillåtande, tillmötesgående, opartisk och rättvis i kontakter med såväl små som stora företag. Borås Stad ska alltid sträva efter att utveckla och förbättra sin service gentemot både näringsidkare och invånare där varje verksamhet ska ta del av arbetet.

Det är viktigt att kommunen för en aktiv dialog med företag, både med de som redan är etablerade i kommunen men också de som planerar på att göra det. Borås ska vara det självklara valet när det kommer till företagande.

Likvärdiga konkurrensvillkor mellan olika aktörer ska gälla och kommunen ska sätta ett serviceperspektiv framför ett myndighetsperspektiv genom att erbjuda en dialogbaserad, effektiv handläggning. Företagandets villkor och företagets betydelse för att skapa välstånd och arbetstillfällen ska vägleda beslutsfattandet och samhällsplaneringen i kommunen.

Kommunens egna verksamheter ska inte ge upphov till en osund konkurrens med näringslivet. Svenskt näringsliv gör årliga rankningar i företagsklimat runt om i Sveriges kommuner och Borås Stad ska aktivt arbeta för att klättra till toppen av den listan. Detta genom att ha god dialog och samverkan med företagen i kommunen. Företagsakuten stöttar och hjälper företag i kommunen samt i regionen. Det är viktigt med god service gentemot näringslivet och företagen i kommunen. Det är därför ska personer som dagligen möter företag i sin yrkesroll vara utbildade i företagares förutsättningar så att servicen gentemot näringslivet blir så bra som möjligt.

Det finns ett stort behov av mark för att kunna möta näringslivets efterfrågan och behov. Det är därför viktigt att kontinuerligt arbeta för att markreserven är tillräckligt stor. Verksamhetsmark ska kunna erbjudas i hela kommunen.

Borås ska vara en trygg stad att driva företag i. För att motverka och bekämpa brottslighet riktad mot företag och näringsidkare krävs många åtgärder, inte minst på lokal nivå. Kommunen ska integrera trygghetsfrågorna i näringslivsarbetet. Regelbundna trygghetsgenomgångar ska göras tillsammans med näringslivet.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en översyn av vilka verksamheter som kan anses utöva osund konkurrens gentemot näringslivet, i syfte att förhindra detsamma.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att förbättra servicen gentemot företag genom att utbilda personer som i sin yrkesutövning möter företag.
- Fritids- och folkhälsonämnden ges tillsammans med Kommunstyrelsen i uppdrag att integrera arbete för att motverka och bekämpa brottslighet riktad mot näringslivet i arbetet med Säker och trygg kommun.

Omsorg om varandra och miljön

Socialt hållbart Borås – sammanhållet och tryggt

Socialt hållbart Borås är en gemensam kraftsamling där alla nämnder och bolag samarbetar och hjälps åt för att öka den sociala hållbarheten. Arbetet är långsiktigt och kräver uthållighet, helhetsperspektiv och ett kunskapsbaserat arbetssätt. För att arbetet ska generera positiva resultat är en förutsättning att det sker i nära samverkan och i dialog med invånarna i Borås Stad.

För att den sociala hållbarheten ska stärkas krävs tydliga mål. I september 2020 antog Kommunstyrelsen en första målbild för socialt hållbart Borås. Stadsledningskansliet gavs i budget 2021 uppdraget att under året återkomma med målbilder för resterande delar av Socialt hållbart Borås – exempelvis demokrati, jämställdhet, tillgänglighet, arbete, bostäder samt fysiska och sociala miljöer. I mars 2021 fattades beslut om ytterligare två områden – Bostäder och närmiljö respektive Förutsättningar för arbete – och i samband med det ändrades benämningen på första målområdet till En god start i livet och goda uppväxtvillkor.

På Polisens lista med särskilt utsatta områden listas områden från hela Sverige varav två finns i Borås, Hässleholmen/Hulta och Norrby. Människor ska vara trygga och kunna leva goda liv i varje del av vår kommun. Att vända utvecklingen i de områden som står på polisens lista är ett långsiktigt och svårt arbete - och en given del i ramverket Socialt hållbart Borås. En plan behövs för hur detta arbete ska ske. Borås Stads målsättning är att inga av kommunens områden klassas som utsatt eller särskilt utsatt område.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa plan för mål, delmål, tidsplan och åtgärder för att Borås ska bli en kommun utan särskilt utsatta områden.

En god start i livet och goda uppväxtvillkor

En god start i livet är avgörande för barns livsvillkor och hälsa, både under uppväxten och senare i livet. Fokus i målområdet ligger därför på tidiga insatser i barns liv. Konkreta åtgärder som kan genomföras inom ramen för målområdet är att ge goda förutsättningar för skolan att ge stöd till elever i behov av det. Att arbeta språkutvecklande i tidig ålder och att ta tillvara på fritidshemmens möjligheter att arbeta för måluppfyllelse. Skapa fler samverkansmodeller för att förhindra skolfrånvaro och arbeta aktivt mot psykisk ohälsa. Införa en socialtjänstgaranti där vårdnadshavare kontaktas inom 24 timmar efter att minderårig gripits för brott. Att det alltid ska prövas ifall en utredning ska inledas när socialtjänsten fått en orosanmälan, besked om att ungdom gripits för brott, omhändertas enligt lagen för berusning. Att individ- och familjeomsorgsnämnden ska ha en tjänst som arbetar nära polisen. Samt att individ- och familjeomsorgsförvaltningen utveckla samarbete med näringslivet i syfte att tidigt identifiera ungdomar i riskzon.

Förutsättningar för arbete

Arbete, utbildning och lärande utgör betydande delar av människors livsvillkor. Att ha ett eget arbete stärker människors känsla av kontroll över det egna livet och deras delaktighet i samhället. Alla som kan och vill ska kunna arbeta. Konkreta åtgärder inom detta målområde är att stärka kopplingen till arbetsmarknaden genom aktiva insatser för dem som står utanför arbetsmarknaden. Det ska som regel krävas motprestation motsvarande sysselsättning på heltid för att kunna ta del av försörjningsstöd. Hembesök ska göras med jämna mellanrum hos de som uppbär försörjningsstöd. De som saknar tillräcklig utbildning för att kunna stå till arbetsmarknadens förfogande ska utbildas för att kunna få försörjningsstöd. De personer som har arbetsförmåga som söker ekonomiskt bistånd men saknar gymnasial utbildning ska anvisas till vuxenutbildning som kompetenshöjande aktivitet. I dag gäller det kravet endast för de som saknar grundskoleutbildning.

Bostäder och närmiljö

Att ha en trygg boendemiljö, att känna tillhörighet, att ha en bra bostad samt en god närmiljö är en grundförutsättning för en god livsmiljö. Det behövs därför ett fokus på stadsutveckling, att skapa välfungerade närmiljöer och att det finns fullgoda bostäder. Inom målområdet ska det undersökas vilka möjligheter det finns för personer, även med försörjningsstöd, att kunna byta bostad inom det kommunala bostadsbeståndet. Vidare ska kontrollen över olovlig andrahandsuthyrning för att motverka trångboddhet, missbruk av bostad och kriminalitet skärpas. Borås Stad behöver arbeta tillsammans med stadens alla fastighetsägare för att motverka sociala problem. ”En väg in” för myndigheter, bostadssökande, bostadsbolag ska finnas till kommunen genom exempelvis en boendesamordnare. Det är viktigt att all lägenhetsförmedling i bostadsbolagens fastighetsbestånd sker enligt reglerna. Alla ska vara folkbokförda där de faktiskt bor. Kommunstyrelsen ska vara delaktig och tillse att samordning sker i arbetet mot hemlöshet.

Enligt lagen om eget boende (EBO) har asylsökande möjlighet att själva ordna bostad. Ungefär hälften väljer denna modell och erfarenhet har visat att de ofta söker sig till områden där släkt, vänner och landsmän redan bor. Dessa områden präglas ofta av hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå och en stor andel försörjningsstöd. Vissa områden har haft stora inflyttningar vilket har ökat trångboddheten, segregationen och en svart bostadsmarknad. Därför ska Borås Stad tillskriva Länsstyrelsen om att undanta Hässleholmen/Hulta och Norrby från Lagen om eget boende (EBO) till dess EBO-lagen avskaffats.

- Kommunstyrelsen får uppdraget att tillskriva Länsstyrelsen att undanta Hässleholmen/Hulta och Norrby från Lagen om eget boende, (EBO) till dess EBO-lagen avskaffas.

Kvalitet i äldreomsorgen

I Borås ska alla kunna åldras med värdighet samt mötas av en vård med värme och kvalitet. Alla ska bemötas med respekt och ha makt och inflytande över hela sin livssituation. Äldreomsorgen ska kännetecknas av hög kvalitet, värdighet, trygghet och valfrihet.

De kommande årens demografiska utveckling, där andelen i arbetsför ålder minskar och andelen äldre ökar, kommer förutsätta en utbyggnad av äldreomsorgen. Ingen äldre i Borås Stad ska behöva mötas av orden ”det finns inte plats för dig”. Borås har brist på äldreboendeplatser. Borås klarar inte av att leva upp till det lagstadgade kravet att erbjuda plats på ett äldreboende inom tre månader från det att insats beviljats. Borås behöver snarast påbörja planeringen av en utbyggnad av antalet äldreboendeplatser. Därför föreslås förstudier av ytterligare korttids- och växelvårdsplatser i hela kommunen, samt av ett demensboende. Det ska även vara möjligt att leva hela sitt liv i någon av våra större orter. Därför behövs det fler äldreboendeplatser i våra serviceorter. I kommunen finns det också stort behov av fler trygghetsbostäder. För att Borås Stad ska klara framtida investeringar i välfärden ska externa aktörer erbjudas att bygga och driva något av de nya vård- och omsorgsboendena som behövs. Borås Stad ska även erbjuda äldre serviceinsatser i privat regi.

Det kommer också krävas fler anställda som ska ge omsorgen. En ökad bemanning ger förutsättningar för god kvalitet, när personalen kan tillbringa mer tid med de äldre. Det ökar de äldres trygghet och förbättrar personalens arbetsmiljö.

Den stora utmaningen framöver ligger i att göra äldreomsorgen tillräckligt attraktiv för att, inte bara locka nya medarbetare, utan också kunna behålla mer seniora medarbetare. Kompetensförsörjning inom vård och omsorg är en av de tuffaste utmaningarna. Rätt bemanning skapar trygghet och kvalitet för den enskilde. För att se till att hemtjänstens verksamhet är så attraktiv som möjligt, behövs det komma tillrätta med personalplaneringen så att hemtjänstpersonalen får möjlighet till att utföra ett kvalitativt jobb. För att ytterligare förbättra arbetsmiljön och öka säkerheten både för äldre och för medarbetare erbjuds omvårdspersonal inom äldreomsorgen avgiftsfritt influensavaccin.

Arbetet med en tryggare hemtjänst för den äldre ska fortgå och målsättningen ska vara att tydligt minska antalet hemtjänstpersonal per hemtjänsttagare, vilket bland annat kan uppnås med små arbetsgrupper som arbetar med ”sina” äldre. Det ska finnas ett stort mått av lyhördhet för hemtjänsttagares åsikter och önskemål.

Varje person, oavsett ålder, vill påverka och styra avgörande beslut i och omkring det egna livet. Äldre människor betraktas allt för ofta som ett kollektiv och inte som individer. Det medför en risk för att den enskildes unika behov och önsknings bortses ifrån. Att öka äldres självbestämmande och valmöjligheter är därför centralt.

Fysisk aktivitet på äldre dagar och dessförinnan är en förutsättning för god hälsa. Det förebygger många åldersrelaterade sjukdomar och leder till bevarad funktion och förebygger fall. Äldreomsorgen ska stärka möjligheterna till utomhusvistelse och fysisk aktivitet utifrån var och ens förmåga.

Kommuninvånarna ska vara trygga med att Borås Stad har rätt verktyg och metoder för att säkra kvaliteten. Arbetet med kvalitetsuppföljning ska utvecklas för att säkerställa att boråsarna får bästa möjliga service för sina skattepengar. God kvalitet är viktigare än vem som är utförare. Därför ska äldreomsorg i egen regi utföras utifrån samma kvalitetskrav som ställts för upphandlad äldreomsorg.

Bristande kunskaper i svenska språket är en riskfaktor inom äldreomsorgen. Språkrav för anställning är ett viktigt redskap för att stärka äldreomsorgen i Borås Stad. Nivå B2 ska gälla för arbetsuppgifter som kräver undersköterskekompetens och B1 för serviceinsatser. Språkrav vid nyanställningar ska kompletteras med erbjudande om språklig kompetensutveckling för de med en redan befintlig anställning. Genom språkrav ökar tryggheten för de äldre och kvalitén på genomförda insatser ökar, bland annat genom förbättrad dokumentation och minskade risker för felmedicinering.

Trygghet ska inte vara en kostnadsfråga. Därför ska trygghetslarmen vara avgiftsfria men med en depositionsavgift för att användning av trygghetslarmen ska ske ändamålsenligt. För att ytterligare sänka tröskeln för en ökad trygghet till hjälp ska boendestöd vara avgiftsfritt.

Hemsjukvårdens uppdrag är att vårda människor, oavsett ålder, som behöver vård i hemmet och omfattas av den kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar för omvårdnad och rehabilitering. Sjukdomsbilden skiljer sig från person till person vilket kräver en välfungerande samverkan mellan äldreomsorg, primärvård och slutenvård. I och med Coronakommissionens utredning har det blivit tydligt med behovet av medicinsk kompetens inom verksamheten. Det behövs tydliga riktlinjer och rutiner för vad som är möjligt att utföra inom det kommunala sjukvårdsuppdraget. Det behöver därför säkerställas att tillräckligt med sjuksköterskor finns anställda för att garantera patientsäker vård.

- Vård- och äldrenämnden ska säkerställa att sjuksköterskeorganisationen är av storlek så patientsäker vård kan garanteras.

Demensby

Det behövs en mångfald av boenden anpassat för äldres olika behov. Mångfalden ska utvecklas i samverkan mellan kommunala och fristående aktörer. Borås Stad ska kunna erbjuda boende i en demensby som är ett boende med både inom- och utomhusmiljö där personer med demenssjukdom kan röra sig fritt. Allt från vårdinsatser till inredning och aktiviteter ska vara anpassade. Det kommer vara ett bra alternativ för yngre dementa att kunna flytta till. En lokaliseringsstudie ska genomföras för att finna lämpligaste platsen för en demensby.

Ofrivillig ensamhet

Ett stort problem bland många äldre är den ofrivilliga ensamheten. En undersökning av Socialstyrelsen som vänder sig till äldre som har hemtjänst eller bor på särskilt boende visar att över hälften av de svarande besvärar sig med ensamhet. Ensamheten är ett samhällsproblem, då den ökar risken för

kärlekskramp, hjärtinfarkt och stroke. Den ofrivilliga ensamheten är förenad med lidande för den enskilde och innebär stora kostnader för samhället.

Borås Stad ska planera för arbetet mot ofrivillig ensamhet och erbjuda ensamhetssamtal. Boråsare över 80 år boendes i ensamhushåll, som inte har beviljad insats, ska erbjudas hembesök av kommunen för ett samtal om livssituationen och om de sociala nätverk och aktiviteter som kommunen och civilsamhället kan erbjuda. Samtalet skulle också vara ett sätt att tidiga upptäcka sociala behov hos den äldre. Kommunen ska använda det nya riktade statsbidraget till detta ändamål.

Social omsorg

Alla människor har en inneboende förmåga, kraft och potential och en rätt att vara med i samhället på lika villkor. Oavsett var man bor i Borås ska den enskilde ha goda möjligheter att påverka sin vardag. Detta genom att stötta, underlätta och hjälpa människor att leva sina liv utifrån individuella förutsättningar. Så långt det är möjligt ska var och en utifrån sina förutsättningar kunna leva ett självständigt liv och ha en sysselsättning. Borås Stad ska därför aktivt arbeta för en högre delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Sociala omsorgsnämnden står inför stora utmaningar framöver. Det handlar om brukare med allt större behov och ökande förväntningar. Samtidigt blir allt fler inom nämndens målgrupp allt äldre. Konkurrensen om personalen är hög vilket gör det centralt att kommunen upplevs som attraktiv att arbeta inom, samtidigt som det ställer krav på förändrade arbetsätt. Borås Stad ska aktivt verka för att leva upp till brukarnas behov och förväntningar, och vara en attraktiv arbetsgivare. Borås Stad ska verka för en trygg och säker arbetsplats där man tar hand om personalens fysiska och psykosociala arbetsmiljö. Borås Stad ska säkerställa rutiner och arbetsätt i verksamheten för att minimera risken för övergrepp och utsatthet. Borås Stad ska medvetandegöra rapportskyldigheten för personalen så att missförhållanden uppmärksammas och kan åtgärdas. God kvalitet är viktigare än vem som är utförare. Därför ska omsorg i egen regi ges utifrån samma kvalitetskrav som ställts för upphandlad verksamhet.

Språkrav för anställda inom Sociala omsorgsnämnden är ett viktigt redskap för att stärka verksamheten. Omsorgspersonal ska klara språknivån B2 samt ha en gymnasieexamen. Språkraven vid nyanställningar ska kompletteras med erbjudande om språklig kompetensutveckling för de med en redan befintlig anställning. Genom språkrav ökar tryggheten och kvalitén för brukarna.

Borås Stad ska fortsätta att investera i särskilda boenden för att möta det behov av bostäder som finns. Genom att bygga nya bostäder kan kommunen också succesivt växla de boenden som idag anses vara inte fullvärdiga bostäder till fullvärdiga. För att Borås Stad ska klara de kommande investeringarna i välfärden ska externa aktörer ges möjlighet att bygga och driva boenden. Ramupphandling och markanvisning är verktygen för att fortare få fler bostäder till de kommuninvånare som idag får vänta olagligt länge eller bor i icke fullvärdiga bostäder.

Hemsjukvårdens uppdrag inom den sociala omsorgen är att vårda människor som behöver vård i hemmet och omfattas av den kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar för omvårdnad och rehabilitering. Sjukdomsbilden skiljer sig från person till person vilket kräver en välfungerande samverkan mellan äldreomsorg, primärvård och slutenvård.

Idag saknar flera bostäder rätt brandskydd. Förelägganden på bristande brandskydd riskerar att leda till att gruppboendestäder och andra bostäder tvingas stänga. 10 miljoner kronor avsätts i investeringsbudgeten för att påskynda arbetet med att säkerställa tillräckligt brandskydd med sprinklers i våra gruppboendestäder och i äldreomsorgens lokaler. Även 2 miljoner tillförs i investeringsbudgeten för att säkerställa tillgången till internet i boenden som saknar detta.

Daglig verksamhet tillförs medel för att finansiera fler deltagare. Tillsammans med dessa medel får Sociala Omsorgsnämnden uppdrag att se över hela verksamheten. Tillgång till ändamålsenliga lokaler för verksamhet som ska bedrivas, arbetsformer utifrån dagens behov samt hur verksamheten kan utvecklas så fler deltagare kan få arbete på den reguljära arbetsmarknaden ska ingå i översynen.

Individ- och familjeomsorg

Alla som växer upp i Borås oavsett social bakgrund ska rustas med kunskap och färdigheter för att klara livet. Borås Stad ska belöna flitighet, företagsamhet och framsteg. Barn och vuxna som kan behöva stöd ska uppmärksammas tidigt och erbjudas en trygg, rättssäker och evidensbaserad socialtjänst. Barnkonventionen ska genomsyra socialtjänstens arbete.

Alltför många barn som växer upp i utsatta miljöer löper stor risk att ärva sina föräldrars problem och utsatthet. Hotet om social ärftlighet är ett misslyckande som bryter mot allt vad Borås Stad borde stå för: att alla barn ska få en egen chans att bygga en bra framtid på sina egna meriter. För att avvärja hotet om social ärftlighet ska andelen barn, i familjer som uppstår försörjningsstöd, minska.

Barn och ungdomar som vårdas utanför hemmet är på många sätt en utsatt grupp. Med både sämre hälsa och sämre livsvillkor jämfört med barn boende hos sina vårdnadshavare, vilket ger en ökad risk för ohälsa och sociala problem i vuxen ålder. Därför är det viktigt att Individ- och familjeomsorgsnämnden stöttar unga i deras sökande efter eget boende när placeringen upphör.

Genom tidiga och generella insatser från socialtjänsten ska Borås Stad arbeta med att stoppa rekryteringen till kriminell verksamhet. Arbete behöver ske i nära samarbete med skola, föreningsliv och öppen ungdomsverksamhet. Det är angeläget att erbjuda personer i kriminell miljö möjlighet att hoppa av genom exit-verksamhet, så kallad ”avhopparverksamhet” som erbjuder möjlighet till kontakt dygnet runt.

Egenregins insatser ska kvalitetssäkras så att de lever upp till Socialstyrelsens krav på externa utförare. SSPF-arbetet (socialtjänst, skola, polis och fritid) är framgångsrikt och ska utvecklas. Sekretess ska inte vara ett hinder för samverkan inom SSPF för att tidiga och förebyggande insatser ska kunna sättas in. I grunden handlar det om att tillsammans skapa framtidstro, där skola, jobb och bostäder står i fokus. Borås Stad ska säkerställa finansiering för att samhället ska kunna omhänderta barn i utsatta och kriminella miljöer.

Idag finns en utvecklad samverkan mellan kommun, polis och det civila samhället. Också näringslivet gör viktiga insatser när det kommer till det förebyggande arbetet, till exempel genom sponsring av läsläsning. Samverkan mellan dessa parter är avgörande för att nå framgång och samarbetet behöver kontinuerligt utvärderas och utvecklas. Ett exempel på god samverkan är när socialtjänsten tidigare hade socialsekreterare med uppdrag att arbeta nära polisen, en person med tjänstgöring förlagd till polishuset. Ett sådant arbetssätt ska återinföras. På så vis kan broar byggas mellan polis och socialtjänst och insatser snabbare sättas in.

Individ- och familjeomsorgsnämnden ställs ofta inför svåra överväganden när val av insats ska göras. Ekonomin ska inte vara ett hinder för insatser som anses nödvändiga enligt nämndens bedömning och undvika att insatser nekas eller avbryts på grund av budgetskäl. Borås Stad ska aktivt verka för att stödja beslutsprocesser så att alla inblandade känner sig trygga att rätt insats ges.

Allt för många människor drabbas av våld i nära relation. Kränkningen är lika allvarlig oavsett vad offret har för könsidentitet. Stöd och hjälp till våldsutsatta personer ska säkerställas genom kommunala och ideella stödinsatser och tillgång till boenden. De skyddade boendena är betydelsefulla i det akuta skedet. Ökad samverkan med andra kommuner krävs för att snabbare kunna få fram skyddat boende. Stödet till jourer och andra frivilligorganisationer som erbjuder dessa insatser är av stor vikt.

Det finns människor som av olika anledningar hamnar i prostitution. Dessa personer ska erbjudas hjälp och stöd. Motverkande av köp av sexuella tjänster, sexhandel och trafficking ska vara en prioriterad uppgift i Borås Stad. Borås Stad ska sprida information och öka kunskapen kring prostitution genom föreläsningar på stadens högstadie- och gymnasieskolor.

Missbruk är ett hot mot folkhälsan. Borås Stad ska bekämpa narkotikaberoende i alla led. Personer som är beroende av narkotika ska få snabb och vetenskapligt grundad hjälp med att bryta missbruket. Borås Stad ska erbjuda rådgivning, behandling, rehabilitering och boende för vuxna och unga som vill ta sig ut missbruket. Stöd ska även ges till anhöriga. Borås Stad ska särskilt arbeta med att motverka att unga

provar och brukar narkotika. Här är samverkan med sjukvården viktigt liksom ett nära samarbete med Mini-Maria.

För att kunna arbeta med frågor som rör hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden är det viktigt att skaffa sig en god överblick och god kännedom om bostadssituationen och situationen för människorna i kommunen. Ingen ska behöva tillbringa natten ute på gatan. Den som vill förändra sin livssituation ska ges den möjligheten, med stöd från Borås Stad. Barnperspektivet och situationen för äldre ska särskilt beaktas. Samordningsansvaret för sociala boendefrågor har Individ- och familjeomsorgsnämnden. Både Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden har en självklar roll som part i hemlöshetsarbetet och för att tillse att samordning sker. Borås Stad har blivit beviljade statsbidrag för Bostad först. Det är viktigt att jobba enligt modellen för att få avsedd effekt.

- Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden ska vara parter i arbetet med sociala boendefrågor.

En kommun där människor försörjer sig genom eget arbete

Försörjning genom eget arbete är avgörande för möjligheten att leva ett självständigt liv och kunna förverkliga sina drömmar. Borås ska upplevas som en attraktiv kommun att flytta till för att arbeta eller för att studera. Kommunen ska aktivt verka för att underlätta för det livslånga lärandet och sänka trösklar in på arbetsmarknaden genom såväl utbildningsinsatser som enklare arbeten.

Arbetslösheten är märkbart högre bland utrikesfödda, särskilt kvinnor. Borås Stad måste fortsätta arbetet med att minska andelen som lever på försörjningsstöd genom att växla bidrag mot jobb. Utanförskapet måste brytas oavsett var det finns tills att människor känner sig som en del av gemenskapen där var och en, utifrån sina förutsättningar, kan växa och nå dit den vill. Det är viktigt att stärka kopplingen till arbetsmarknaden genom aktiva insatser för de som står utanför arbetsmarknaden. Lokal utbildningsplikt ska krävas för försörjningsstöd. De som saknar tillräcklig utbildning för att kunna stå till arbetsmarknadens förfogande ska utbilda sig till mist gymnasienivå. Ökad samverkan med näringslivet krävs för att människor med ekonomiskt bistånd, personer med arbetsmarknadsinsatser och i daglig verksamhet ska få in en fot på den reguljära arbetsmarknaden.

Vi ser behov av att det utvecklas en digital plattform för socialsekreterares handläggning av försörjningsstöd för att effektivisera arbetet så att man får mer tid till att arbeta med socionomuppgifter.

Borås Stads stadsdelsvärdar har till arbetsuppgift att länka samman verksamheter, som till exempel genom mötesplatser med invånarna och bidrar till ett tryggt och inkluderande samhälle. Uppföljning av stadsdelsvärdarnas arbete för ett bättre och tryggare Borås Stad ska fortsätta.

När nyanlända ska etablera sig i Borås erbjuds 100 timmars samhällsorientering, dock utan krav på närvaro. För att få till ett lyckat integrationsarbete behöver Borås Stad säkerställa samhällsorienteringskrav på närvaro och examination. Närvaro vid utbildningen ska kopplas till etableringsersättningen eller försörjningsstödet, alltså närvaro krävs. Svenska språket är nyckeln till integration och därför ska det även ställas krav på närvaro och examination på SFI-utbildningarna.

En öppen och tolerant stad

Borås Stad ska vara en jämställd kommun, med jämställda friheter, rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Så är det inte i dag. Oavsett om du bor i Borås eller någon annanstans i Sverige är det en lång väg kvar innan både kvinnor och män behandlas lika. Idag utmanas jämställdheten framförallt av ett omfattande utanförskap, många lever på bidrag i stället för att arbeta. När möjligheterna till jobb och egen försörjning är för få, riskerar också jämställdheten att minska.

Alla ska ha lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller sexuell läggning. Fördomar och normer som utestänger människor hör inte hemma i Borås Stad. HBTQ-personer ska garanteras samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter som alla andra i kommunen. Borås Stad ska aktivt verka för att öka

medvetandet i alla verksamheter så att kommunen kan möta regnbågsfamiljer, ungdomar och äldre med likvärdig service. Från vaggan till äldreboendet ska det vara självklart att var och en kan vara sig själv fullt ut.

Att bryta det hedersrelaterade förtrycket är en av vår tids största frihetsfrågor. Det handlar om att alla, oavsett kön och familjebakgrund, ska kunna få bestämma över sitt eget liv och sin framtid. Borås Stads skolor har en viktig uppgift att upptäcka elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

- Föreningar som inte tar avstånd från och motverkar hedersförtryck och därmed upprätthåller hedersförtryck ska inte få ta del av kommunala bidrag.

Samarbete för att nå miljö- och klimatmålet

Borås Stad ska ta sitt ansvar för att möta klimatutmaningen och rädda klimatet. Ett ansvarsfullt miljöarbete bygger på att miljöfrågorna är en viktig och prioriterad del som är naturlig och integrerad del i alla kommunens verksamheter. Alla har ett ansvar och det ska vara enkelt för varje människa och organisation att göra bra miljöval. Borås Stad ska aktivt delta i arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar och genom att inta rollen som en förebild i miljöfrågor kan kommunen vara pådrivande i klimatarbetet. Det är en skyldighet att säkerställa att kommande generationer också får möjlighet till ett gott liv. Samtidigt ska moralisering över människors livsval inte ske.

Behovet av klimatanpassning har under året blivit allt mer uppenbart, efter översvämningar i Europa på grund av stora regnmängder. Arbetet för att säkra Borås mot översvänningsrisker måste fortsätta.

Borås Stads grönska och träd är en viktig del av kommunens klimatarbete. Det är viktigt, inte minst med tanke på den klimatutmaning vi står inför, att vi bevarar träd i stadsmiljön, eftersom de absorberar koldioxid och skapar ren luft. Med detta i åtanke ska det alltid finnas en tydlig förklaring och motivering kring nyttan när träd avverkas i parker och gatumiljö.

En del av Borås Stads mark har i tidigare skeden utsatts för stora föroreningar. Kommunen har ett moraliskt ansvar att ta hand om dessa föroreningar. Det är ett nödvändigt arbete för att möjliggöra byggnation på attraktiv mark.

Kostorganisationen arbetar för minskat matsvinn. Matens klimatavtryck och svinnet ska mätas löpande och minska över tid på ett sätt som medverkar till att klara koldioxidbudgeten. Genom kravställning vid upphandling av livsmedel har Borås Stads verksamheter nått de mål som satts upp för inköp av ekologiska livsmedel. Mått om andelen ekologiska livsmedel kan därför anses ha spelat ut sin roll.

Borås Stad måste ständigt arbeta för att minska sin klimatpåverkan och sitt klimatavtryck. Kommunstyrelsen fick under 2021 i uppdrag att presentera vilka möjliga kolsänkor som kommunen kan vara med i att förverkliga genom att vara medfinansierare.

Sedan tidigare är det fastslaget att samtliga förvaltningar och bolag vid alla beslut och i allt sitt arbete ska utgå från att målen i Agenda 2030 ska uppfyllas. Ytterligare en lönsam och effektiv insats kommunen bör göra i sitt klimatarbete är att anlägga solpaneler, t.ex. på taken på kommunala byggnader. Den totala energiproduktionen från solenergi ska öka.

2023 avsätts 12 miljoner kronor i investeringsbudgeten för att öka takten i energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning. Förvaltningar och bolag ska under året se över vilka ytterligare besparingar som kan göras på förbrukningsavgifter. För att skapa incitament för det här arbetet bör det studeras om förbrukningsavgifter kan särskiljas från övrig hyra för nämnderna.

- Samtliga nämnder ska under året se över vilka ytterligare besparingar som kan göras på förbrukningsavgifter. För att skapa incitament för besparingar ska Lokalförsörjningsnämnden utreda om förbrukningsavgifter kan särskiljas från övrig hyra.

Hållbar vardag

Vi strävar efter att det ska vara enkelt och billigt att agera miljövänligt, så att alla har möjlighet att bidra till att ställa om till ett hållbart Borås. Det ska vara fritt antal fria besök för enskilda kommuninvånare på trygga, tillgängliga och välhållna återvinningscentraler. Det ska finnas lokala återbruk på återvinningscentralerna där invånarna kan lämna fungerande saker så att någon annan kan använda dem vidare.

Goda resvanor och attraktiva kommunikationer

God infrastruktur är viktigt vid expanderings av kommun och stad för att knyta ihop människors vardag och ge näringslivet möjlighet för expanderings. Det leder i sin tur till fler arbetstillfällen i kommunen. Det ska vara både enkelt och effektivt att ta sig till och från kommunen, för individ och företag. En utvecklad infrastruktur möjliggör att människor kan leva och bo efter sina egna villkor och önskemål.

Elektrifieringen i kommunen behöver fortgå, både för de verksamheter som finns etablerade men också för allmänhetens skull. Behovet av el ökar och det krävs att strukturen för kommunens elnät klarar det behov som finns. Laddinfrastrukturen behöver byggas ut för att kunna tillgodose både den kommunala verksamheten men också för att möjliggöra att fler människor har möjlighet att välja elbil och nyttja laddinfrastruktur i hela kommunen.

Samtliga nämnder och kommunala bolag ska arbeta med att transporteffektivisera sin verksamhet samt göra en plan för avveckling av de fossila bränslen som används i verksamheten idag. Det ska vara enkelt att resa klimateffektivt till arbetet, i tjänsten samt hem från arbetet igen. Borås Stads fordonsflotta bör därför växlas över till elbilar och möjliggöra för effektivt utnyttjande av dessa i hela kommunen.

Ett tryggt och snyggt Borås

För att Borås Stad ska uppnå sin vision om Borås som en plats där människor vill och kan mötas är det avgörande att människor upplever kommunen som trygg. Trygga miljöer lägger grunden för en attraktiv kommun. I Bostadsområdena likväl på gator och torg ska det vara rent, snyggt och attraktivt. Områden som uppfattas otrygga ska omgestaltas så Boråsare känner sig trygga.

Det behövs ett ökat trygghetsperspektiv i Borås Stads arbete. Tillsammans med medborgare, näringslivet och genom trygghetsvandringar kan otrygga platser identifieras. Belysning är viktigt för att skapa trygghet i parker och gatumiljö, samt för att skapa trygghet på skol- och förskolegårdar. God vård av den offentliga miljön minskar förstörelse och i förlängningen annan brottslighet.

En trygg kommun

För att öka tryggheten i Borås Stad behövs fler trygghetskameror, inte enbart i centrum utan även i orter utanför staden där otrygghet upplevs. Med fler kameror får polisen viktig hjälp i sitt arbete att klara upp fler brott, samtidigt som fler brott kan förebyggas.

Möjligheten att använda ordningsvakter på brottsutsatta eller otrygga hållplatser och busslinjer kan användas, eftersom Västtrafik har beviljat tillstånd från Polismyndigheten. Boråsarna ska kunna röra sig och färdas tryggt. Staden ska i samverkan med regionen ta fram förslag på och genomföra åtgärder så närliggande områden till hållplatser utefter busslinjer, på busstorg och hela resecentrum kan vara bevakade av ordningsvakter för att stärka boråsarnas trygghet i kollektivtrafiken.

Det finns dock områden i centrala Borås där otryggheten är särskilt hög. Många beskriver hur de upplever ett obehag och känner sig tvingade att hålla sig borta från centrum eller ta omvägar. Detta kan inte fortgå. Arbetet med ökad trygghet och minskat utanförskap kräver en mängd olika insatser på olika

nivåer och områden. Ordningsvakter är en sådan insats. Borås Stad ska samverka med polisen och Västtrafik för att identifiera och föreslå områden för LOV3-ansökningar och se över möjligheten att införa ordningsvakter även nattetid.

I Borås behövs det ett samlat grepp för att motverka klotter. Nolltolerans för all form av klotter och skadegörelse ska gälla för all kommunal egendom. Det handlar om allt från vattentorn till, transformatorstationer, skolor, förskolor och andra lokaler där kommunen bedriver verksamhet. Sedan tidigare har Tekniska nämnden ansvar för klottersaneringen på allmän platsmark så som broar, gångtunnlar, skyltar och belysningsstolpar inom Borås Stad. Det behöver tydliggöras vem som ska ansvara för att klotter saneras inom 24 timmar på all egendom. Skolor och förskolor ska prioriteras särskilt. Snabb reaktion för att ta bort rasistiskt eller annat stötande klotter är ovillkorligt. Otillåten affischering ska hanteras på motsvarande sätt som klotter.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att samverka med polisen för att identifiera och föreslå fler områden för LOV3-ansökningar med avsikten att införa ordningsvakter.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att tydliggöra vilken nämnd/nämnder som bär ansvar för att klotter saneras på kommunala anläggningar, fastigheter och skulpturer inom 24 timmar från det att klotret anmäls.

Människor möts i Borås

Borås har på fyra hundra år utvecklats enormt och är idag en kommun där människor lever, utvecklas, skapar och njuter. Borås ska vara en kommun för alla, oavsett sysselsättning eller ålder. I Borås finns stora etablerade företag som skapar jobb tillfällen för stadens invånare och skatteintäkter till kommunens verksamheter. Det finns ett brett utbud av gymnasiala program med unika inriktningar för att alla ungdomar ska känna sig "hemma" på sin utbildning. I Borås finns en högskola som lockar människor från hela landet och som inte enbart erbjuder de klassiska utbildningarna, utan även inom textil och informationsvetenskap. Det finns en polishögskola i kommunen som även den lockar människor från hela landet. Ambitionen är att kommunen ska göra sin del för att studenter ska se det som en självklarhet att stanna kvar i Borås efter avslutade studier.

Kultur

Borås Stad ska upplevas som modern, nyskapande och tillåtande samt attrahera de kreativa näringarna. Det bidrar till att göra kommunen upplevelserik. Kulturen stärker kommunens attraktivitet som turist- och evenemangsstad.

Borås Stad ska ha en effektiv och tillgänglig biblioteksverksamhet. Genom att folkbiblioteken utvecklar olika profiler och verksamheter med spets, erbjuds ett skarpare innehåll till kommuninvånarna. Mer-öppet bibliotek är ett komplement till bibliotekens ordinarie öppettider, vilket innebär att biblioteket går att använda även när det är obemannat. Med Mer-öppna bibliotek ökar möjligheten för alla Boråsare att kunna besöka biblioteken när det passar, utan att öppettiderna begränsas.

Det är viktigt att den konstnärliga utsmyckningen av staden fortsätter så att fler boråsare kan ta del av konst och kultur i sin vardag. Medel till utsmyckning, vid nybyggnation, ska beaktas. I årets budget avsätts 2 mnkr till kommande skulpturbiennal.

Kulturnämnden har en viktig uppgift i att möjliggöra för kulturutövare och kulturföreningar att erbjuda kulturupplevelser till kommuninvånarna. Utbudet i kommunens lokaler kan mycket väl arrangeras och genomföras av andra än nämndens förvaltningar.

Fritid

Borås kommun erbjuder den perfekta blandningen av storstadens utbud och småstadens känsla, ett livat centrum och lugna områden. Endast ett stenkast från centrum finns motionsspår, badplatser och naturreservat med fantastiska miljöer.

Det civila samhällets roll och mötesplatser kan inte nog understrykas. Utan alla föreningar och organisationer skulle samhället se helt annorlunda ut, eftersom de kommunala verksamheterna inte drivs av idealitet. Därför är det nödvändigt att kommunen tar till vara vad föreningslivet kan erbjuda som komplement till det som kommunen ansvarar för.

Det ska vara attraktivt för föreningslivet att etablera sig i kommunen. Vid nybyggnationer och utveckling av olika anläggningar ska det finnas möjlighet för näringslivet att vara en del av detta. God samverkan är positivt för hela kommunen.

Fritid- och folkhälsonämnden har ett viktigt uppdrag att skapa mötesplatser för unga och förebygga rekrytering till kriminell verksamhet. Genom tidiga och generella insatser ska Borås Stad arbeta med att stoppa rekryteringen till kriminell verksamhet. Det arbetet behöver ske i nära samarbete med skola, föreningsliv och öppen ungdomsverksamhet. Det är därför viktigt att utreda hur öppen ungdomsverksamhet kan arbeta förebyggande i syfte att förhindra utanförskap och kriminalitet.

- Fritid- och folkhälsonämnden får i uppdrag att utreda inom öppen ungdomsverksamhet hur det förebyggande arbetet kan ske för att förhindra rekrytering till kriminella nätverk.

Arbetsgivarpolitik

Borås Stad ska bli en mer attraktiv arbetsgivare med bra villkor och en god, välkomnande arbetsmiljö för de anställda. Personalen är den viktigaste resursen och personalförsörjning är en av nyckelfrågorna för kommunens verksamhet. Borås Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare där de anställda trivs och utvecklas. Ledarskapet är mycket viktigt – tydliga ansvarsområden till chefer som delegerats ansvar och befogenheter. Politiken ska inte in och detaljstyra. All personal ska ha individuella utvecklingsplaner och möjlighet att påverka sin löneutveckling. Alla löner ska sättas individuellt. Det ska alltid löna sig att göra ett extra bra jobb och inga osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska förekomma.

En nämnd som de senaste åren drabbats av hög personalomsättning är Individ- och familjeomsorgsnämnden. Nämnden ska tillsammans med Kommunstyrelsen genomföra ett KAL-arbete (Kompetens Arbetsmiljö Lön) för att identifiera vilka åtgärder som krävs för att kunna säkerställa kompetensförsörjningen i framtiden.

Kompetensutveckling ska uppmuntras och stärkas. Det ska finnas möjlighet för kommunens anställda att kombinera arbete med utbildning och ledarskapsutbildning ska alltid erbjudas första linjens chefer.

En allt äldre befolkning och stora pensionsavgångar innebär stora förändringar på arbetsmarknaden. Det kommer att råda arbetskraftsbrist inom många yrken och den yngre generationen kommer att ställa krav på flexibilitet och i större utsträckning byta arbete mer ofta. För Borås Stad innebär detta en utmaning där det måste utvecklas nya, flexibla arbetsformer som attraherar framtidens arbetskraft. En ytterst viktig del i detta är förstås konkurrenskraftiga löner, därför ska löneboxar kontinuerligt ses över.

Ny modern teknik skall tas till vara för att frigöra tid för våra medarbetare så att de kan finnas där en levande människa verkligen behövs. Det finns behov av att utveckla en digital plattform för socialsekreterares handläggning av försörjningsstöd för att effektivisera arbetet så att man får mer tid till att arbeta med socionomuppgifter.

Anställda ska uppmuntras till att lämna förslag till förbättringar i kommunen. Borås Stad ska arbeta aktivt för att motverka tystnadskultur, otillåten påverkan och själv censur samt motverka diskriminering på grund av könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder motverkas.

Borås Stad ska erbjuda heltidsanställningar och erbjuda sammanhängande arbetstid. Även möjligheten till deltidsanställningar ska finnas.

Kommunen ska uppmuntra karriärsutveckling och arbetet med att hitta potentiella framtida chefer och ledare bland medarbetarna ska pågå kontinuerligt.

Egen organisation och ekonomi

Med fler än 10 000 anställda är Borås Stad den enskilt största arbetsgivaren i kommunen. Därmed vilar ett ansvar på kommunen att erbjuda en arbetsplats där medarbetare känner delaktighet, och nytänkande och upplever att öppenhet är ledord.

När kommunen växer ökar behovet av personal. Borås likt övriga Sverige står inför stora rekryteringsbehov på grund av stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster. För att möta personalbristen ska Borås Stad ständigt verka för att vara en intressant och attraktiv arbetsgivare. Alla anställda ska ha möjlighet till kompetensutveckling.

Borås Stad arbetar aktivt med att främja en god organisationshälsa. Frisk organisation är ett pågående projekt. Målet med satsningen är att den ska leda till mindre sjukfrånvaro och god hälsa hos alla anställda i kommunen. För att förbättra de anställdas hälsa och minska sjukfrånvaro, är det också viktigt att stimulera fysisk aktivitet bland de anställda. Andelen anställda som ansöker om friskvårdbidrag ska successivt öka.

För att säkerställa kvalitén på de insatser som nyttjas inom kommunens verksamheter, ska en genomlysning av Individ- och familjeomsorgsnämndens, Sociala omsorgsnämndens samt Vård- och omsorgsnämndens verksamhet genomföras. Genomlysningen ska belysa kvalitén av insatserna i egenregi och jämföra dessa med upphandlade insatser. Genomlysningen ska även redovisa om strukturella brister föreligger.

Borås stad ska aktivt jobba med att det inte finns någon tystnadskultur, otillåten påverkan eller självcensur i verksamheterna. Den grundläggande demokratiska principen är att alla medborgare ska behandlas lika. Annars finns de risk att det demokratiska samhället urholkas. I Borås Stad ska det inte finnas någon påverkan på anställda, varken av kollegor eller chefer som underlättar för kriminella strukturer. Därför ska en extern konsult utreda i vilken utsträckning tystnadskultur, otillåten påverkan och självcensur förekommer inom Borås Stads verksamheter.

- För att säkerställa kvalitén på de insatser som nyttjas inom kommunens verksamheter, ska en genomlysning, för att belysa kvalitén av insatserna i egenregi och jämföra dessa med upphandlade insatser, ske av Individ- och familjeomsorgsnämndens, Sociala omsorgsnämndens samt Vård- och omsorgsnämndens verksamhet.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att införa en tjänstegaranti för att beskriva vad kommuninvånarna kan förvänta sig av en viss service, kommunal tjänst eller verksamhet.

Skogen

Kommunen har ett stort skogsinnehav och äger nästan 10 000 hektar skog. En andel av kommunens skogsinnehav är dock beläget utanför kommungränsen. Produktionsskog i annan kommun ska försäljas.

- Produktionsskog i annan kommun ska försäljas.

Ansvar för skattebetalarnas pengar

Borås Stad växer och det krävs ett ledarskap som klarar av att förena höga ambitioner för välfärden och omfattande investeringar med en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi. Tillsammans ska kommunen sträva efter goda resultat i skolan och hög nöjdhet med äldreomsorg och sociala insatser. Därtill ska Borås Stad också vara effektiv med sina resurser. För att tydliggöra och minska förväntansgapet mellan kommunen, företag och medborgare ska tjänstegarantier upprättas. Tjänstegarantier är konkreta och överskådliga beskrivningar av olika kommunala tjänster. De tydliggör vilken service företagare och andra kan förvänta sig för skattepengarna. Tjänstegarantierna ska vara en del av kommunernas kvalitetsarbete. Exempel på garantier är tjänster som rör vård och barnomsorg men det finns även exempel på områden som rör företagande. Tjänstegarantier kan gälla för att en ansökan om bygglov ska behandlas inom lagstadgad tid eller att en ansökan om tillstånd att servera livsmedel på ett annat ställe än i livsmedelslokal behandlas inom en vecka.

Borås Stad har ett ansvar att hantera skattebetalarnas pengar med omsorg och att inte ta ut mer i skatt och avgifter än vad som är nödvändigt för att tillhandahålla kommunens kärnverksamhet. Det finns fortsatt ett stort behov av att få ett resultat som möjliggör täckning av så stora delar av investeringsbehovet som möjligt under 2023 och åren framöver. Risken finns annars att kommunen kommer behöva låna för att betala för investeringarna. Den kommunala skattesatsen för 2023 lämnas därför oförändrad och fastställs till 21:31 kronor.

För att hålla nere kostnadsutvecklingen ska alla nämnder, i budget, redovisa vad som fortsatt inte behöver utföras. I redovisningen ska också alla utgifter och arbetsuppgifter som inte kan motiveras med grunduppdrag, lagstiftning eller politiska beslut listas.

Vård- och äldreomsorgsnämnden bedriver en tvätteriverksamhet. Verksamheten har stött på flera hinder och försvårande moment, bland annat arbetsmiljö och hygienrutiner. I Borås finns det flera tvätteriverksamheter som har ändamålsanpassade lokaler och hygienrutiner. Därför ska kommunstyrelsen lägga ut den kvarvarande tvätteriverksamheten inom Vård- och äldrenämnden på entreprenad med krav på att arbetsmarknadsinsatsen fortgår.

- För att hålla nere kostnadsutvecklingen ska alla nämnder, i budget, redovisa vad som fortsatt inte behöver utföras. I redovisningen ska också alla utgifter och arbetsuppgifter som inte kan motiveras med grunduppdrag, lagstiftning eller politiska beslut listas.
- Vård- och äldrenämnden får i uppdrag att lägga ut den kvarvarande tvätteriverksamheten på entreprenad.

Budgetens förutsättningar

Budgetens grunder

Budgeten är en ekonomisk plan som skall visa kommunens samlade inkomster och utgifter samt hur den finansiella ställningen förändras under året. Budgeten är också ett internt resursfördelningsinstrument då ekonomiska ramar fördelas och resurser ges till olika verksamhetsområden. Budgeten skall vara utformad och kopplad till de olika verksamheterna på ett sådant sätt att den utgör en bra grund för styrning och uppföljning på alla nivåer.

En annan viktig budgetförutsättning är Kommunfullmäktiges beslut om de övergripande och långsiktiga mål för Borås som finns i visionen och som har brutits ned till indikatorer för att kunna mätas och följas i uppföljningssystemet. En snabbare koppling mellan resultat och nya prioriteringar kommer då också att bli möjlig.

Den övergripande finansiella strategin

En god ekonomi är viktig för kommunen och ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service skall kunna behållas och utvecklas. Långsiktiga resultatmål, soliditetsmål, avsättning till resultatutjämningsreserv och en plan för den dolda pensionsskulden är instrument som Borås Stad använder i dessa sammanhang. Borås Stad har länge haft strategin att ”det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål”. Detta markerar tydligt att ekonomin ytterst ger förutsättningarna för verksamheten men också utgör grunden till ett förhållningssätt som framgångsrikt präglat organisationen.

Som beskrivits ovan ger de ekonomiska ramarna, och antagandena i dessa, förutsättningarna för verksamheten. Verksamheten blir mest effektiv om den har stabila förutsättningar och långsiktighet. Därför bör den finansiella strategin, som påverkar ramarna, kunna utformas så att de ekonomiska målen kan ha ett både långsiktigt och kortsiktigt perspektiv. Utgångspunkten måste vara att ramarna i möjligaste mån, och över en konjunkturfas, kan stötta en jämn och planerad verksamhet. Förutsättningarna för att kunna göra avsteg från de långsiktiga målen måste tydligt redovisas.

Finansiell strategi i ansträngda budgetlägen

Strategin för Borås Stad har varit att skapa förutsättningar för en jämn verksamhetsutveckling över tid. Tidigare lägre budgeterade resultatnivåer försvaras av flera tidigare års goda resultat jämte det faktum att resultaten i boksluten varit klart över de finansiella målen. En av förklaringarna till detta är att realisationsvinster inte budgeteras av försiktighetsskäl. Under 2000-talet har Borås Stad ökat sitt eget kapital ifrån 2,1 miljarder för att i Bokslut 2021 vara ca 5,8 miljarder. Samtidigt har stora avsättningar kunnat ske till bland annat pensionsskuldens ansvarsförbindelse och medfinansiering av flera statliga vägprojekt.

God ekonomisk hushållning

Borås Stad arbetar utifrån kommunallagens regler om ”God ekonomisk hushållning”. Detta innebär att det för ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I Borås Stad har det under flera år arbetats med finansiella nyckeltal för att

analysera kommunens övergripande ekonomi. Denna analys har sedan legat till grund för vilket verksamhetsutrymme kommunen kan tillåta inom fastställda finansiella mål. Detta har varit en framgångsrik och politiskt accepterad princip som lett till att kommunens resultat legat på en sådan nivå att balanskravet inte äventyrats. Vad gäller denna del har de nya lagkraven inte inneburit några större förändringar mer än att de fokuserade finansiella målen tydligare lyfts fram. Kommunen har även tagit ett samlat grepp om de övergripande verksamhets- och kvalitetsmålen.

En god ekonomi är ett viktigt mål för Borås Stad. En god ekonomi är ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen, när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service kan behållas och utvecklas.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-01-20 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning som avser hela kommunkoncernen. De övergripande finansiella nyckeltal som Borås Stad och dess bolag ska förhålla sig till är årets resultat, självfinansieringsgrad för investeringar, soliditet, räntetäckningsgrad och nettolåneskuld. Borås Stad har en god ekonomisk hushållning vad gäller såväl ekonomi som verksamhet. De finansiella målen förväntas uppnås med god marginal 2022 men för 2023 ser det betydligt svårare ut att nå de finansiella målen.

Prognosen för 2022

Budgeten för 2022 antogs med ett resultat på +100 mnkr vilket är något under den finansiella målnivån. Prognosen för resultatet 2022 är i delårsrapporten per augusti +360 mnkr. Nämnderna beräknas sammantaget redovisa ett överskott på +65 mnkr jämfört med tilldelade kommunbidrag. Största anledningen till den positiva budgetavvikelsen för staden som helhet är bl.a. ökade skatteintäkter och relativt hög nivå på realisationsvinster vid markförsäljning.

Makroekonomi

SKR ("Sveriges Kommuner och Regioner") räknar i sin senaste prognos med svagare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden och att köpkraften är nedreviderad på kort sikt. Detta beror på en hög allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionsskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Den höga inflationen har lyft inflationsutsikterna på kort sikt men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång synts de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad SKR räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre om Sverige går mot en lågkonjunktur utan hur snart vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att återhämtningen för arbetsmarknaden efter pandemin bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I framskrivningen räknar SKR med att BNP- och tillväxten repar sig under 2024 och att konjunkturen stärks mer påtagligt först under 2025.

Investeringar

Ett av Borås Stads ekonomiska mål är att minimera kapitalanvändningen. Bakgrunden är att investeringar i princip är långsiktiga åtaganden där länekostnader kraftigt kan förändras över tiden. Med en stor andel bundna kostnadsposter i budgeten kan manöverutrymmet för maximal verksamhet på sikt försämrats. Därför har Borås satt en riktpunkt på varje års investeringsvolym. Denna teori bör dock inte gälla för så kallade *lönsamma investeringar*. Utifrån att kommande investeringar normalt genererar nya nettokostnader för verksamheten måste de som istället påverkar ekonomin positivt stimuleras. Lönsamma investeringar bör därför bedömas utanför den investeringsram som normalt gäller.

Resultat och finansiella mål

Finansiella mål

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

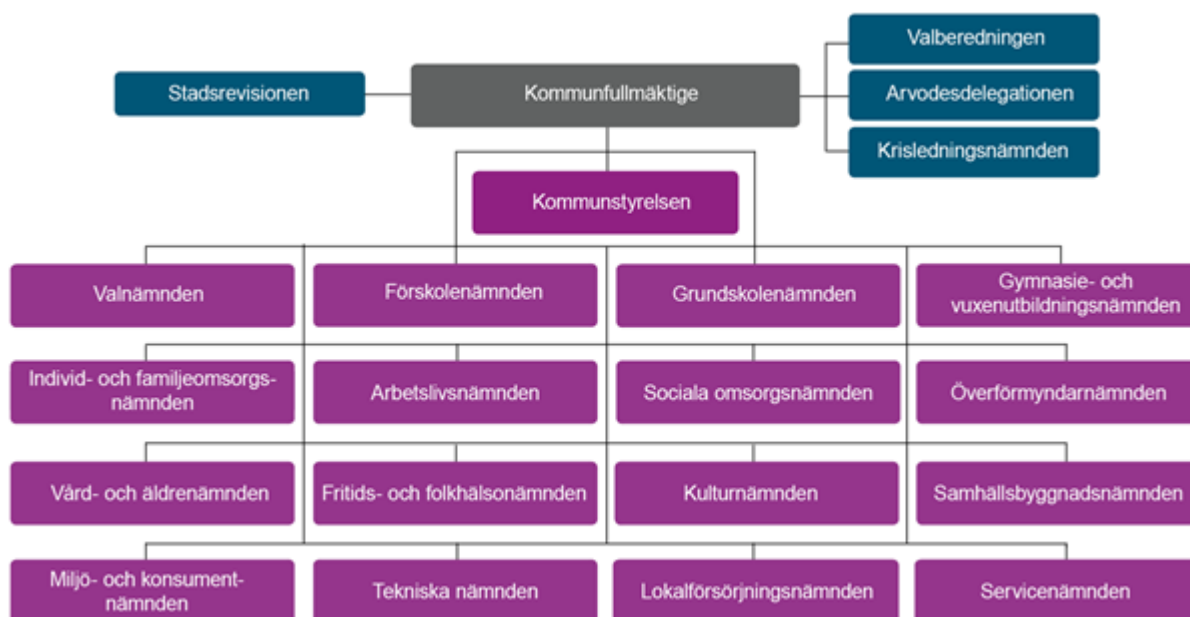
	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Mål
Årets resultat, mnkr	472	100	0,0	
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	6,7	1,4	0,0	2-3

Att resultatet över tiden bör uppgå till lägst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är för Borås del grunden till en god ekonomisk hushållning. Målet innebär ett resultat som är cirka 150 mnkr. Detta resultat behövs för att långsiktigt kunna finansiera nödvändiga investeringar utan att behöva låna till hela beloppet. En annan viktig aspekt är pensionsskulden, intjänad till och med 1997-12-31, den så kallade ansvarsförbindelsen som enligt redovisningslagen inte får upptas i balansräkningen. För Borås Stads del har den årliga skulduppräknningen tidigare inneburit en ökning varje år. Skuldökningen har nu börjat avta men belastningen på utbetalda pensioner har då istället ökat. Borås Stad har under ett antal år sammantaget avsatt 832 mnkr för att möta ökade pensionskostnader ur ansvarsförbindelsen. Avsättningarna följer pensionsstrategin som syftar till att få en jämnare och mer förutsägbar belastning på resultatet. Resultatnivån är också normalt att betrakta som en fallhöjdsmargin för att klara balanskravet om oförutsedda händelser inträffar. För 2023 budgeteras ett svagt resultat på 0,0 mnkr för kommunen vilket innebär att det finansiella målet inte kommer att nås under 2023.

Nämndernas verksamhet

Budgeten 2023 bygger i grunden på att lönekostnaderna ökar sammantaget med 3,2 procent, medan övriga kostnader räknas upp med 2,5 procent. Det ekonomiska målet för nämnderna är normalt noll, det vill säga att kommunbidraget motsvarar nettokostnaderna. Det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål. Investeringsbudgeten 2023 är på 1 012 mnkr, exklusive utbyggnad av nya industri- och bostadsområden

I detta avsnitt redovisas Moderaternas och Kristdemokraternas budgetförslag för kommunens olika interna redovisnings- eller ansvarsenheter: Kommunfullmäktige - den högsta beslutande församlingen, Kommunstyrelsen och de övriga nämnderna. Längre fram i detta budgetdokument har var och en av nämnderna sitt eget kapitel, där bland annat grunduppdrag och ekonomiska förutsättningar framgår mer detaljerat.

Uppdrag som omfattar samtliga nämnder

- Samtliga nämnder ska under året se över vilka ytterligare besparingar som kan göras på förbrukningsavgifter. För att skapa incitament för besparingar ska Lokalförsojningsnämnden utreda om förbrukningsavgifter kan särskiljas från övrig hyra.
- För att hålla nere kostnadsutvecklingen ska alla nämnder, i budget, redovisa vad som fortsatt inte behöver utföras. I redovisningen ska också alla utgifter och arbetsuppgifter som inte kan motiveras med grunduppdrag, lagstiftning eller politiska beslut listas.
- Föreningar som inte tar avstånd från och motverkar hedersförtryck och därmed upprätthåller hedersförtryck ska inte få ta del av kommunala bidrag.

Driftbudget

Ekonomiska mål och ekonomiskt ansvar

I driftbudgeten budgeteras nämndernas planerade intäkter och kostnader. Nettokostnaderna täcks när det gäller anslagsfinansierad verksamhet med kommunbidrag. Kommunbidraget motsvarar normalt den budgeterade nettokostnaden per nämnd.

Nämndernas ansvar omfattar samtliga intäkter och kostnader. Inom ramen för kommunens internhyressystem omfattar ansvaret även lokalkostnaderna. Nämnderna beslutar själva med vissa begränsningar om sin lokalanvändning. Begränsningarna avser att säkerställa ett för kommunen som helhet effektivt lokalutnyttjande. Ansvaret omfattar också kapitalkostnaderna. Detta innebär bland annat att ökade kapitalkostnader på grund av investeringar inkräftar på utrymmet för övriga verksamhetskostnader. En effektivare kapitalanvändning, att mindre kapital binds i verksamheten, ger å andra sidan utrymme för ökad verksamhet.

Nämndernas ansvar gäller över tiden och är alltså inte begränsat till budgetåret. De årliga resultaten balanseras över till nästkommande år. Detta gäller såväl över- som underskott. Beslut om resultatöverföring fattas av Kommunfullmäktige vid behandlingen av årsredovisningen. En förutsättning för överföring av positiva budgetavvikelser är att fastställda verksamhetsmål uppnåtts.

Det ekonomiska målet för respektive nämnd är det budgeterade resultatet efter kommunbidrag i den av Kommunfullmäktige fastställda årsbudgeten. Det budgeterade resultatet är i normalfallet noll, det vill säga budgeten baseras normalt på att kommunbidraget motsvarar nettokostnaderna. Vissa undantag förekommer dock. Det handlar då främst om att nämnderna i budgeten finansierar verksamheten med överskott från tidigare år eller arbetar in underskott från tidigare år.

I vissa fall är nämndernas verksamhet uppdelad i olika ansvarsområden. Det ekonomiska målet gäller då för respektive ansvarsområde. Om en nämnd tilldelas mer än ett kommunbidrag, kan inte kommunbidragen omfördelas mellan respektive ansvarsområde.

Det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål. För att inte riskera att viktiga verksamhetsmål äventyras och för att undvika alltför dramatiska besparingar i verksamheten, bör inarbetning av underskott ske under planerade former. Inarbetning av större underskott kan ske över en längre period. Detta innebär att underskott i sin helhet inte måste täckas in redan under det följande året. Beslut om fördelning av underskottstäckning fattas av Kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen då det ackumulerade resultatet för nämnderna fastställs.

Liksom föregående år gäller att nämnderna inom sin budget ska avsätta lägst 1,0 % av kommunbidraget till oförutsedda händelser/buffert. Syftet med buffertar är att nämnderna under året ska ha en beredskap för oförutsedda händelser. Innan bufferten får tas i anspråk för att täcka ett underskott ska en åtgärdsplan ha upprättats och alla andra åtgärder ska ha prövats.

Kommunbidrag 2023

Kommunstyrelsen fastställde i juni, med utgångspunkt från beräknade resurser och inriktning på verksamheten, ekonomiska ramar för nämndernas budgetarbete 2023. Ramarna bygger på de förutsättningar som den ekonomiska utvecklingen ger. Budgetramarna till nämnderna uppgick till sammanlagt 7 362 550 tkr. Höjningen bygger på en kompensation för lönekostnadsökningar på 2,8 % medan övriga kostnader räknas upp med 2,5%. I ramuppräknningen ingår också volymkompensation för målgrupper på 0,3 %. Totalt innebar ramarna att kommunbidragen till nämnderna höjdes med 270 250 tkr jämfört med 2022 års budget, vilket motsvarar 3,8 %. I Kommunstyrelsens slutliga budgetförslag uppgår kommunbidragen till 7 554 900 tkr.

Kommunbidrag per nämnd KF Budget nov/dec. tkr

Nämnd	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Kommunfullmäktige	15 600	16 100	16 500
Revisorskollegiet	6 050	6 200	6 500
Kommunstyrelsen			
- stadsledningskansliet	127 400	140 900	160 100
- kommgemensam verksamhet	124 300	128 550	136 950
Valnämnden	1 100	7 350	2 000
Lokalförsörjningsnämnden	38 400	38 950	37 900
Servicenämnden	0	0	0
Fritids- och folkhälsonämnden			
- fritid och folkhälsa	226 500	241 900	254 550
- föreningsbidrag	44 150	44 800	45 900
Samhällsbyggnadsnämnden	23 600	24 150	27 150
Tekniska nämnden			
- väghållning skog parker m m	158 200	169 300	178 100
- persontransporter	77 150	78 400	80 400
Miljö- och konsumentnämnden	28 350	33 250	27 450
Kulturnämnden	190 000	195 650	201 150
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	571 750	617 150	658 100
Sociala omsorgsnämnden	721 800	757 600	801 350
Arbetslivsnämnden	239 950	252 900	250 450
Överförmyndarnämnden	9 000	9 200	9 450
Förskolenämnden	804 350	855 950	909 550
Grundskolenämnden	1 563 700	1 658 650	1 778 650
Individ- och familjeomsorgsnämnden	329 950	357 400	420 200
Vård- och äldreomsorgsnämnden	1 424 500	1 462 950	1 549 250
Summa	6 725 800	7 097 300	7 554 900

Investeringsbudget

Sammanlagt uppgår de totalt planerade nettoinvesteringarna under 2023 till 1 012 mnkr.

Investeringsanslag beviljas antingen direkt i årsbudgeten eller genom särskilt beslut i Kommunstyrelsen efter anslagsframställan. Anslag genom särskilt beslut ska grundas på inkomna anbud.

Projekteringsframställan ska godkännas av berörd verksamhetsnämnd avseende projektets omfattning och ekonomiska konsekvenser innan anbudsförfrågan. I de fall projektet beräknas överstiga Kommunfullmäktiges investeringsbudget krävs särskilt projekteringsgodkännande av Kommunstyrelsen.

Om projekterings- eller anslagsframställan avviker med mer än 10 mnkr eller 15 % krävs även särskilt beslut i Kommunfullmäktige.

Finansieringsbudgeten och de finansiella avstämningarna bygger på en årlig genomförd investeringsvolym på i genomsnitt ca 800 mnkr för åren 2023-2025. Erfarenhetsmässigt sker alltid tidsförskjutningar i investeringsprogrammet. Samtidigt tillkommer nya projekt, av vilka ett flertal är under utredning och inte är medtagna i budgeten.

För att bedömningen av investeringsvolymen ska bli rätt i förhållande till de åtaganden som investeringar normalt innebär så beaktas även externa projekt som till exempel Borås Arena och andra större inhyrningar som ex. förskolor kalkylmässigt. Projekt som direkt påverkar kommunens resultaträkning bör bedömningsmässigt betraktas som om de vore egna investeringar. I nedanstående tabell redovisas de planerade investeringsprojekten. I de fall anslag anvisas direkt i budgeten eller tidigare har anslagsbeslutats har detta markerats med "B".

Investeringsplan 2023-2027

Projekt		Total utgift	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
GEMENSAMMA FUNKTIONER							
<u>Särskilda servicefunktioner</u>							
Underhållsinvesteringar	<i>Lfn</i>		79 000 <i>B</i>	80 000	80 000	80 000	80 000
Energi- och miljöåtgärder	<i>Lfn</i>		24 000 <i>B</i>	15 000	15 000	15 000	15 000
Hyresgäst Anpassning inkl. moduletablering	<i>Lfn</i>		20 000 <i>B</i>	18 000	18 000	18 000	18 000
IT-investeringar i fastigheter	<i>Lfn</i>		5 000 <i>B</i>	5 000	5 000	5 000	5 000
Verksamhetssystem	<i>Mkn</i>	600	600 <i>B</i>				
Pantängen förbättringsåtgärder 2023	<i>Sn</i>		800 <i>B</i>				
Utskriftsenheter / kontorsutrustning	<i>Sn</i>		4 000 <i>B</i>	4 000	4 000	4 000	4 000
Fordon och maskiner	<i>Sn</i>		15 000 <i>B</i>	15 000	15 000	15 000	15 000
IT-infrastruktur	<i>Sn</i>		5 000 <i>B</i>	2 000	2 000	2 000	2 000
Mobiltelefoner	<i>Sn</i>		12 000 <i>B</i>	12 000	12 000	12 000	12 000
SUMMA GEMENSAMMA FUNKTIONER		600	165 400	151 000	151 000	151 000	151 000
INFRASTRUKTUR OCH SKYDD							
<u>Markförsörjning</u>							
Inköp av fastigheter	<i>Ks</i>		30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
SUMMA INFRASTRUKTUR OCH SKYDD			30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
GATOR, VÄGAR OCH PARKER							
<u>Kommunikationer</u>							
Beläggningsunderhåll	<i>Tn</i>		14 500 <i>B</i>	14 500	14 500	14 500	14 500

Projekt		Total utgift	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Attraktiv stad	Tn		3 000 B	3 000	3 000	3 000	3 000
Div mindre gatu- och broarbeten	Tn		5 500 B	5 500	5 500	5 500	5 500
Program för tillgänglighet	Tn		1 000 B	1 000	1 000	1 000	1 000
Gång- och cykelvägar inkl. reinvestering	Tn		10 000 B	15 000	15 000	15 000	15 000
Reinvestering gatubelysning inom/utom tätort	Tn		5 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000
Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning	Tn		12 000 B	4 000	4 000	4 000	4 000
Utbyggnad av kabelskåp - gatubelysning	Tn		2 000 B	2 000	2 000		
Kollektivtrafik (stadstrafiken)	Tn		5 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000
Borås flygplats	Tn		600 B	600	600	600	600
Ny Nybro	Tn	56 000	12 000				
<u>Parkverksamhet</u>							
Grönområdesplanen	Tn		1 000 B	1 000	1 000	1 000	1 000
Lekplatser/mötesplatser samt toaletter i anslutning till dessa	Tn		10 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000
Diverse mindre parkinvesteringar	Tn		5 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000
Handlingsplan för trygga fysiska miljöer	Tn		3 000 B	3 000	3 000	3 000	
Fristads nya stationspark	Tn	6 000	1 500 B				
Kronängsparken	Tn	25 000	10 376 B				
Viskans park	Tn	90 000	8 000	17 000	20 000	30 000	10 000
Gåshult byggnader	Tn		500 B	500	500	500	
Klimatanpassningsinvesteringar	Tn		5 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000
SUMMA GATOR, VÄGAR, PARKER		177 000	114 976	92 100	95100	103100	79600
FRITID OCH KULTUR							
<u>Idrotts- och fritidsanläggningar</u>							
Utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs	FoF		5 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000
Utveckling av aktivitetsplatser och närvidrottsplatser	FoF		800 B	800	800	800	800
Utveckling av idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser	FoF		1 500 B	1 500	1 500	1 500	1 500
Utveckling av spår och leder	FoF		1 000 B	500	500	500	500
Utveckling av badplatser (utebad)	FoF		1 100 B	600	600	600	600
Evenemangsstaden Borås	FoF		750 B	750	750	750	750
Boda aktivitetspark	FoF	8 850		1 600			
Borås skidstadion inkl. förberedelser inför SM-veckan 2025	FoF	13 000	500 B				
Kontinuerlig utveckling av skidstadion	Fof			1 000	500	500	500
Belysning Ryavallen	Fof	7 500	7 500 B				
Åtgärder utifrån trygghetsplan	FoF		1000 B	500	500	500	500
Inventarier Sjöbohuset	Fof	3 500	3 500 B				
Kameror mötesplatser	Fof	400	400 B				
Kronängsparkens omklädningsbyggnad	Lfn	5 000	5 000 B				

Projekt		Total utgift	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Boråshallen ombyggnad etapp 2 (tillgänglighet)	<i>Lfn</i>	25 000	20 000				
Brämhults IP tillbyggnad	<i>Lfn</i>	4 500	1 500	<i>B</i>			
Ny isyta Knallelandsområdet	<i>Lfn</i>		75 000	<i>B</i>	45 000		
Kulturverksamhet							
Kulturhuset, entréhallen	<i>Kn</i>	3 000	500	<i>B</i>	2 098		
Konstnärlig gestaltning och utsmyckning	<i>Kn</i>		5000	<i>B</i>			
Konstinköp till textilmuseum och konstmuseum	<i>Kn</i>		0		1 200	1 200	1 200
Konstbiennalen	<i>Kn</i>		2 000	<i>B</i>	1 200	1 200	1 200
Meröppet Sandareds bibliotek	<i>Kn</i>	700	700	<i>B</i>			
Förvaltningsövergripande investeringar	<i>Kn</i>		0		1 500	1 500	1 500
SUMMA FRITID OCH KULTUR		71 450	133 000	63 248	14 050	14 050	14 050
AFFÄRSVERKSAMHET							
Näringsliv							
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	<i>Ks</i>		3 000		3 000		
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	<i>Ks</i>				1 000		
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	<i>Ks</i>				1 400		
Utbyggnad av bostadsområden	<i>Ks</i>		8 000				
Nabbamotet	<i>Ks</i>	21 500			5 000	5 000	
Hyresgästanpassning externa hyresgäster	<i>Lfn</i>		1 000	<i>B</i>	1 000	1 000	1 000
SUMMA AFFÄRSVERKSAMHET		21 500	12 000	11 400	6 000	1 000	1 000
PEDAGOGISK VERKSAMHET							
Förskola							
Stinebackens förskola	<i>Lfn</i>		X	<i>B</i>			
Äventyrets förskola, Vinkelvägen	<i>Lfn</i>		X		X		
Tokarpsberg förskola	<i>Lfn</i>				X	X	X
Badstrandsvägens förskola	<i>Lfn</i>		X		X	X	
Förskola övre Sjöbo	<i>Lfn</i>				X	X	
Aplaredskolan utökning förskola	<i>Lfn</i>				X	X	
Förskolor inventarier	<i>Fn</i>		600	<i>B</i>	1 350	2 700	1 650
Grundskola							
Myråsskolan om- och tillbyggnad	<i>Lfn</i>		X	<i>B</i>			
Fredrikborgskolan	<i>Lfn</i>		X	<i>B</i>	X		
Särlaskolan tillbyggnad	<i>Lfn</i>		X	<i>B</i>	X		
Gula skolan, ombyggnad idrottshall	<i>Lfn</i>		X		X	X	
Erikslundskolan om- och tillbyggnad	<i>Lfn</i>				X	X	X
Tummarpskolan om- och tillbyggnad	<i>Lfn</i>				X	X	X
Trandaredskolan ombyggnad	<i>Lfn</i>		X		X	X	
Sandgårdskolan ombyggnad	<i>Lfn</i>					X	X
Sandaredskolan ombyggnad	<i>Lfn</i>						X
Myråsskolan F-6, inventarier	<i>Gm</i>	8 000	4 000	<i>B</i>			
Fredriksborgsskolan F-9, inventarier	<i>Gm</i>	10 000			8 000	2 000	
Särlaskolan 7-9, inventarier	<i>Gm</i>	6 000			6 000		

Projekt		Total utgift	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Gymnasieskola							
Bäckängsgymnasiet campus	<i>Lfn</i>		X	X	X		
Sven Erikssongymnasiet utökade lokaler	<i>Lfn</i>		X	X			
Utökning Bäckängsgymnasiet, inventarier	<i>Gvun</i>	5 500	500 <i>B</i>		5 000		
Utökning Sven Erikssongymnasiet inventarier	<i>Gvun</i>	2 000			2 000		
SUMMA PEDAGOGISK VERKSAMHET		2 117 919	425 490	448 427	427 091	242 650	132 000
VÅRD OCH OMSORG							
<u>Omsorg om äldre- och funktionshindrade</u>							
Kristinegränd, Vård- och omsorgsboende	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>	X			
Skogslid ombyggnad	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>				
Björkbo LSS	<i>Lfn</i>		X				
Rydsvägens LSS	<i>Lfn</i>		X	X			
Gårda LSS	<i>Lfn</i>						
Markanvisning och Ramavtal							
Åsahagsvägens LSS	<i>Lfn</i>						
Markanvisning och Ramavtal							
Gruppboende LSS (D)	<i>Lfn</i>						
Markanvisning och Ramavtal							
Gruppboende LSS (E)	<i>Lfn</i>						
Markanvisning och Ramavtal							
Gruppboende LSS (F)	<i>Lfn</i>						
Markanvisning och Ramavtal							
Gruppboende LSS (G)	<i>Lfn</i>						
Markanvisning och Ramavtal							
Serviceboende LSS	<i>Lfn</i>						
Markanvisning och Ramavtal							
Johanneslundsgatan SOL	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>	X			
Gamla Kyrkvägen LSS, inventarier	<i>Son</i>	500	500 <i>B</i>				
Inventarier Kristinegränd vård- och omsorgsboende	<i>Vän</i>	25 000		25 000			
Sprinklers och brandskydd social- och äldreomsorg	<i>Lfn</i>		10 000 <i>B</i>	10 000	10 000		
Tillgång till internet gruppboenden	<i>Lfn</i>		2 000 <i>B</i>				
Demensby – förstudie			X <i>B</i>				
Korttids/växelvårdsplatser – förstudie			X <i>B</i>				
Vård- och äldreboendeplatser, samt korttids/växelvårdsplatser i serviceorterna			X <i>B</i>				
SUMMA VÅRD OCH OMSORG		514 000	161 398	165 163	71 000	25 000	11 500
SUMMA NETTOINVESTERINGAR		2 902 469	1 012 264	966 238	799 141	571 700	424 050

Inhyrningar som är aktuella fr o m 2023

Lokalisering	Syfte/Verksamhet	Årshyra, mnkr	Avtalslängd, år
Sjöbo	Sjöbohuset, mötesplats, bibliotek, fritidsgård	2,6	30

I tabellen ovan visas nya större inhyrningar som kommer att starta under 2023.

Exploateringsprojekt 2023-2027 (avser tomtförsäljning)

Projekt, utgifter tkr	Total utgift	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	434 700	30 850	5 000			
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	50 000		1 000			
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	80 000		1 400			
Utbyggnad av övriga industriområden 2022	30 000	30 000	10 000	10 000	5 000	5 000
Utbyggnad av bostadsområden 2022	30 000	30 000	10 000	10 000	5 000	5 000
Summa	624 700	90 850	27 400	20 000	10 000	10 000

Projekt, inkomster tkr	Total utgift	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Försäljning av industritomter projekt Viared Västra	-525 000		-40 000	-20 000	-20 000	-20 000
Försäljning av industritomter projekt Viared Norra	-68 000			-4 000	-14 000	
Försäljning av industritomter projekt Nordskogen	-127 950	-15 000	-20 000	-20 000	-10 000	-10 000
Försäljning av bostadstomter 2022		-12 000	-1 000	-5 000	-5 000	-1 000
Summa	-720 950	-27 000	-61 000	-49 000	-49 000	-31 000

Utrednings- eller förstudieprojekt 2023-2025

Projekt	Ansvarig nämnd
<u>Idrotts- och fritidsanläggningar</u>	
Ridhuset, ny lokalisering	Lfn
Dalsjöbadet	Lfn
Ny idrottshall Sandared	Lfn
<u>Kulturverksamhet</u>	
Borås Museum, Ramnaparken	Lfn
Art center, dessutom nollalternativ och kostnader för ombyggnation av befintliga lokaler	Lfn, Kn
<u>Förskolor</u>	
Förskola övre Sjöbo	Lfn
Hässlegården utbyggnad kök	Lfn
<u>Grundskolor</u>	
Asklandaskolan tillbyggnad	Lfn
Gula Skolan ombyggnad av idrottshall	Lfn
Trandaredskolan ombyggnad	Lfn
Tummarpskolan om- och tillbyggnad	Lfn
Dalsjöskolan anpassning 7-9	Lfn
Ny skola 2	Lfn
Sandgårdskolan ombyggnad	Lfn
Sandaredskolan ombyggnad	Lfn
Idrottshallar grundskolor	Lfn
Trandaredsskolan	Lfn
<u>Omsorg om äldre och funktionshindrade</u>	
Vård- och omsorgsboende	
Demensby	Lfn
Korttids/växelvårdsplatser	Lfn
Vård- och omsorgsboende-, samt korttids/växelvårdsplatser i serviceorter	Lfn
<u>Övriga lokaler</u>	
Ny brandstation SÄRF	Lfn

Kommunfullmäktige

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	78	80	80
Kostnader	-15 527	-16 180	-16 580
Nettokostnader	-15 449	-16 100	-16 500
Kommunbidrag	15 600	16 100	16 500
Resultat	151	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Kommunfullmäktiges verksamhet inklusive partistöd, förtroendemannautbildning, representation samt lokalkostnader räknas upp med 0,4 mnkr till 16,5 mnkr inför 2023. Verkligt utfall regleras varje år till noll då Kommunfullmäktige saknar möjlighet att hantera avvikelser.

Nämndens grunduppdrag

Kommunfullmäktige styr och fördelar grunduppdrag till Borås Stads nämnder genom reglemente, program och planer samt beslutar i principiella frågor som formar grunduppdraget.

Kommunfullmäktige ansvarar för att säkerställa att nämndernas definition av grunduppdrag överensstämmer med fullmäktiges fördelning.

Kommunfullmäktige följer upp grunduppdraget för nämnderna genom löpande uppföljning ibland annat budgetprocessen och redovisning av uppdrag.

Kommunfullmäktige representerar invånarna och beslutar om Borås Stads inriktning, verksamhet och ekonomi. Det ingår även att bestämma hur den politiska organisationen och dess verksamhetsformer ska se ut, välja ledamöter och ersättare till Kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser.

Borås Stads nämnder har ett övergripande uppdrag att verka som samhällsutvecklare, demokratiaktör, välfärdsaktör samt arbetsgivare som knyter an till visionen om framtidens Borås.

Kommunfullmäktiges beredningsgrupp för medborgarinflytande

Beredningen innehåller en ledamot från varje parti i Kommunfullmäktige och leds av fullmäktiges presidium. Beredningen ska främja och ge förutsättningar att kunna vidareutveckla demokratifrågor och öka dialogen mellan medborgare och politiker.

Genom att bevaka områdena demokrati, mänskliga rättigheter, rättssäkerhet och offentlighet utifrån ett medborgarperspektiv ökas boråsarens möjlighet till inflytande av vad som händer i den egna staden.

Revisorskollegiet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	754	670	772
Kostnader	-6 786	-6 870	-7 272
Nettokostnader	-6 032	-6 200	-6 500
Kommunbidrag	6 050	6 200	6 500
Resultat	18	0	0
Akkumulerat resultat	1 327	1 327	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till revisorskollegiet uppgår till 6,5 mnkr. För 2023 omfattar den egna personalstyrkan totalt 5 heltidsanställda revisorer. Den egna personalstyrkan kompletteras med köp av externa revisionskonsulter. Revisionskontoret har tecknat avtal med revisionsbyrå för upphandling av rådgivning gällande redovisnings- och bokföringsfrågor. Nämnden erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 0,15 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Stadsrevisionen är Kommunfullmäktiges och ytterst medborgarnas kontrollinstrument i det demokratiska systemet. Det innebär bl.a. att den verksamhet som bedrivs i Borås Stad årligen granskas och prövas enligt God revisions sed av Stadsrevisionen.

I uppdraget ingår kontroll, uppföljning och att främja hela den kommunala verksamheten d.v.s. såväl den verksamhet som bedrivs i de kommunala nämnderna som i de kommunala bolagen. Stadsrevisionen är oberoende och granskar på Kommunfullmäktiges och därigenom indirekt också på medborgarnas uppdrag.

I reglemente för Stadsrevisionen anges att de förtroendevalda revisorerna ansvarar för att upphandla auktoriserad revision till Borås Stads bolag. Detta arbete kommer att bedrivas av revisionskontoret under 2023. Nytt avtal avseende auktoriserad revision ska finnas på plats från 1 april 2024. Arbetet med upphandlingen bedrivs i projektform tillsammans med Koncerninköp och referenspersoner från de kommunala bolagen, Stadsledningskansliet och i förkommande fall närliggande kommuner. Arbetet kommer belasta Stadsrevisionen budgetmässigt under 2023.

I genomförandet av grunduppdraget följer Stadsrevisionen policys, program och andra styrande dokument som antagits av Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag är fördelat på två kommunbidrag. Det första avser Kommunstyrelsens förvaltning som redovisas under Stadsledningskansliet. Det andra kommunbidraget avser kommungemensamma verksamheter, som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egen verksamhet men som ändå ansvarsmässigt budgeteras här.

Stadsledningskansliet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	163 171	102 289	102 283
Kostnader	-298 152	-248 879	-262 383
Nettokostnader	-134 981	-146 590	-160 100
Kommunbidrag	139 449	146 590	160 100
Resultat	4 468	0	0
Akkumulerat resultat	5 000	5 000	-
Investeringar	-1 205	-40 000	-41 000
Försäljning av mark och fastigheter	105 782	60 000	27 000

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget uppgår till 160,1 mnkr. Utöver årlig uppräknings erhåller nämnden även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 4,1 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 ökas nämndens kommunbidrag med 8,1 mnkr. Som konsekvens av organisatoriska förändringar inom Samhällsbyggnadsprocessen höjs kommunbidraget med 4 mnkr. Här ingår att del av Miljöstrategisk verksamhet flyttas från Miljö- och konsumentnämnden och projektledare från Tekniska nämnden.

Nämndens grunduppdrag

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska arbeta med kvalitetsuppföljning, utvecklings- och innovationsarbete samt informera, aktivera och följa upp arbetet med Visionen om framtidens Borås. Arbetet ska främja mänskliga rättigheter med ett särskilt uppdrag kring unga.

Kommunstyrelsens uppdrag är att leda, samordna och utveckla den övergripande och strategiska personal-, löne- och arbetsgivarpolitiken.

Kommunstyrelsen ansvarar för strategisk intern och extern kommunikation. Uppdraget innebär att

forma strategi, vara ett övergripande kommunikationsstöd samt förvalta och utveckla kommunens övergripande kanaler för kommunikation.

Kommunstyrelsen ska i enlighet med fullmäktiges meddelade föreskrifter ansvara för finansverksamheten samt ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. Kommunfullmäktige har beslutat att inrätta en internbank med uppdrag att säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning och att upprätthålla en låg finansieringsrisk. Kommunstyrelsen ansvarar för de av Borås Stad förvaltade donationsstiftelserna.

Kommunstyrelsen ska vara kompetenscentrum för stadens upphandlings- och inköpsverksamhet och ansvarar för kommunövergripande upphandlingsverksamhet.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens IS/IT-miljö och arkitektur samt att denna utvecklas på ett kontrollerat sätt och att gjorda investeringar nyttjas. Kommunstyrelsen arbetar övergripande med styrningsfrågor inom IT/digitalisering och informationssäkerhet.

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande fysisk planering, infrastruktur, energiplanering, trafikplanering och kollektivtrafik samt klimat- och miljöfrågor. Styrelsen ska även upprätthålla en tillfredsställande markberedskap samt säkerställa att bostadsförsörjning och samhällsbyggande främjas.

I Kommunstyrelsens uppdrag ingår att främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen. Uppdraget innebär att arbeta med tillväxt, etablering, näringslivsutveckling och internationell samordning.

Kommunstyrelsen ansvarar för åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt för krisberedskap, civilt försvar, säkerhetsskydd och evenemangssäkerhet.

Kommunstyrelsen ansvarar övergripande för Borås Stads samlade säkerhetsarbete. Uppdraget omfattar både Borås Stads verksamheter samt invånare och besökare till Borås.

Nya uppdrag

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ändra erbjudande om generell rätt till förskola, från 6 månader till 12 månader, i Förskolenämndens reglemente.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa en investeringsplan som tar fasta på de kommunala investeringsbehoven under de kommande 10 åren.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en översyn av vilka verksamheter som kan anses utöva osund konkurrens gentemot näringslivet, i syfte att förhindra detsamma.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att förbättra servicen gentemot företag genom att utbilda personer som i sin yrkesutövning möter företag.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa plan för mål, delmål, tidsplan och åtgärder för att Borås ska bli en kommun utan särskilt utsatta områden.
- Kommunstyrelsen får uppdraget att tillskriva Länsstyrelsen att undanta Hässleholmen/Hulta och Norrby från Lagen om eget boende, (EBO) till dess EBO-lagen avskaffas.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att samverka med polisen för att identifiera och föreslå fler områden för LOV3-ansökningar med avsikten att införa ordningsvakter.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att tydliggöra vilken nämnd/nämnder som bär ansvar för att klotter saneras på kommunala anläggningar, fastigheter och skulpturer inom 24 timmar från det att klotret anmäls.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att införa en tjänstegaranti för att beskriva vad kommuninvånarna kan förvänta sig av en viss service, kommunal tjänst eller verksamhet.
- Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden ska vara parter i arbetet med sociala boendefrågor.
- Produktionsskog i annan kommun ska försäljas

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Resultatet av det sammanfattande omdömet om näringslivsklimatet i Borås Stad ska öka. (Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät skala mellan 1 och 6).		3,46	3,5	3,39	
Rankingen i SKL:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI) ska öka	74	72	72	78	
Antal gästnätter i Borås ska öka.	216 616	225 846	124 774	162 841	222 140
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	7,1	2,8	3,1	2,8	3,7
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	63	58,1	59	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Bostäder	Förtätning av stadskärnan, antal nyinflyttade till centrum.	66	27	200	200
	Antal nyproducerade bostäder i Borås tätort	283	135	480	480
	Antal nyproducerade bostäder utanför Borås tätort	137	112	120	120
Sysselsättning	Sysselsättningsgrad (20-64 år), %.	79		77	77

Investeringar

Inköp och försäljning av fastigheter

För inköp av fastigheter budgeteras ett belopp på 30 mnkr.

Utbyggnad av industriområden

Utbyggnad av industriområde Viared västra budgeteras till 3 mnkr.

Utbyggnad av nya bostadsområden

För utbyggnad av nya bostadsområden avsätts under året 8 mnkr.

Kommungemensam verksamhet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	994	1 000	1 000
Kostnader	-124 553	-129 550	-137 950
Nettokostnader	-123 559	-128 550	-136 950
Kommunbidrag	124 300	128 550	136 950
Resultat	741	0	0
Akkumulerat resultat	0	0	0
Nettoinvesteringar	0	0	0

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget uppgår till 137,0 mnkr, vilket är en ökning med 8,4 mnkr jämfört med 2022. Utöver årlig uppräknings har medel motsvarande 5,2 till SÄRF tillförts nämnden.

Överförmyndarnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	218	200	180
Kostnader	-8 415	-9 400	-9 630
Nettokostnader	-8 197	-9 200	-9 450
Kommunbidrag	9 000	9 200	9 450
Resultat	803	0	0
Akkumulerat resultat	803	803	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Överförmyndarnämndens verksamhet budgeteras till 9,5 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

I reglementet anges: "Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken, samt vad som i övrigt åvilar överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt annan lag och författning".

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet med uppdrag att genom sin granskning se till att den som har en ställföreträdare inte lider rättsförluster på grund av ställföreträderskapet. Enligt lag måste varje kommun i landet vara organiserad med en överförmyndare eller Överförmyndarnämnd.

Verksamheten är starkt lagstyrd, främst genom bestämmelserna i föräldrabalken.

Överförmyndarverksamheten är inte och får inte heller vara en del av socialtjänsten. Den är inte resurs som staden fritt disponerar och kan därför inte åläggas andra uppgifter än sådana som enligt lag uttryckligen är överförmyndarens uppgift.

När det gäller ställföreträdarens förvaltning av en persons ekonomi och egendom krävs

Överförmyndarnämndens tillstånd till många av åtgärderna. Det huvudsakliga tillsynsarbetet sker genom granskning av års- och sluträkningar.

I övrigt består verksamheten av handläggning av godmanskaps-, förvaltarskaps-, samt förmyndarskapsärenden enligt föräldrabalkens regler. Nämnden har också till uppgift är att rekrytera ställföreträdare som är villiga att ta uppdrag som god man eller förvaltare. Att vara ställföreträdare är i grunden ett ideellt uppdrag. Nämnden är också skyldig att erbjuda ställföreträdare relevant utbildning. Nämnden har även vissa tillsynsuppgifter vad gäller så kallade framtidsfullmakter. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för Överförmyndarnämnden.

Valnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	0	3 000	0
Kostnader	-1 530	-10 350	-2 050
Nettokostnader	-1 530	-7 350	-2 050
Kommunbidrag	1 100	7 350	2 050
Resultat	-430	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens kommunbidrag uppgår till 2 mnkr 2023 för att ombesörja förarbetet inför valet till Europaparlamentet. Nämnden erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 50 tkr.

Nämndens grunduppdrag

Valnämnden är på kommunal nivå ansvarig för genomförandet av de allmänna valen till riksdag, kommunfullmäktige, regionfullmäktige och valet till Europaparlamentet samt för av riksdagen, kommunfullmäktige samt regionfullmäktige beslutade folkomröstningar. Nämnden ska även vara rustad för att kunna genomföra eventuella extraval/omval inom 3 månader från att det beslutas.

Lokalförslörjningsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	893 127	940 104	996 665
Kostnader	-939 016	-979 054	-1 034 565
Nettokostnader	-45 889	-38 950	-37 900
Kommunbidrag	38 400	38 950	37 900
Resultat	-7 489	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar			

Ekonomiska förutsättningar

Lokalförslörjningsnämndens kommunbidrag för år 2023 är 37,9 mnkr. I kommunbidraget ingår en buffert på 4,0 mnkr för att finansiera eventuella underskott på sociala boenden, oförutsedda intäktsminskningar eller kostnadsökningar.

Nämnden erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 1,0 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,6 mnkr.

Nettoinvesteringar avser beslutade investeringar för 2023 exklusive omdisponeringar från föregående år.

Den största delen av nämndens verksamhet finansieras via internhyressystemet. Grundprincipen är att internhyrorna ska motsvara kostnader för lokaler över tid. De flesta av verksamhetslokalerna bär en solidarisk schablonhyra per kvadratmeter inom avgränsade lokalgrupper. Dessa lokalgrupper är framtagna utifrån den verksamhet som bedrivs inom lokalerna, samt vilken nämnd som har verksamhetsansvaret. Det utgår även olika hyror beroende på om lokalerna är nya eller inte.

Nedan listas de lokalgrupper som är framtagna samt hyreskostnad per nivå och lokalgrupp för år 2023. Den genomsnittliga hyran är viktad efter ytfördelning mellan ny och standard lokalgrupp inom respektive lokalgrupp.

Internhyrorna baseras på kapitalkostnader, driftkostnader, fastighetsskötsel och löpande underhåll.

Internhyror per lokalgrupp, kr/kvadratmeter

	Ny	Standard	Vägt genomsnitt
Förskola	1 966	913	1 397
Grundskola inkl. fritidshem och förskoleklass	1 287	728	872
Gymnasie- och vuxenutbildning	1 350	641	802
Äldreomsorg	1 620	1 072	1 122
Daglig verksamhet, m.m.	1 129	884	1 020
LSS-boenden	1 818	1 307	1 394
Bibliotek	1 843	956	1 071
Fritid	1 443	956	1 149
Kontor	1 259	684	888
Fritidsgårdar	1 843	952	1 070

	Ny	Standard	Vägt genomsnitt
Individ- och familjeomsorg	1 594	1 326	1 387

Verksamhetsfastigheter – Inhyrda och ägda

Borås Stads internhyresfastigheter budgeteras till 799,3 mnkr (749,3 mnkr) och med en total yta på 757 945 m² (736 693 m²), vilket ger kostnaden 1 055 kr/m² (1 017 kr/m²).

Nämndens grunduppdrag

Lokalförsörjningsnämnden har till huvuduppgift att svara för Borås Stads lokal- och anläggningsförsörjning där det inte särskilt ankommer på annan. Nämnden skall ansvara för den tekniska och ekonomiska förvaltningen och vara samordnande och verkställande organ vid ny- och ombyggnationer av verksamhetsfastigheter samt anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet.

Lokalförsörjningsnämnden ska pröva Borås Stads nämnder och styrelser lokal- och anläggningsbehov ur ett kommunövergripande och totalekonomiskt perspektiv. Investeringar skall beslutas av Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige. Samma beslutsordning gäller för inhyrningar som är långsiktiga och så omfattande att de ur ekonomisk synpunkt kan jämföras med investeringar.

För att genomföra nämndens uppdrag krävs en strategisk lokalplanering för samtliga Borås Stads verksamheter. Genom nämndens Lokalplaneringsprocess som genomförs i samarbete med övriga nämnder identifieras lokalbehov i ett mycket långsiktigt perspektiv. Planeringen omfattar inte bara större investeringar och inhyrningar utan också åtgärder för att bevara fastigheternas status och därmed öka livslängden.

Eftersom livslängden för en byggnad är mycket lång krävs att investeringar görs så att framtida verksamhetsförändringar är möjliga att genomföra.

Utöver lagar inom fastighetsområdet styrs också nämndens verksamhet till hög grad av lagar och riktlinjer inom de verksamheter som bedrivs i fastigheterna.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Den totala energiproduktionen från solenergi ska öka, MWh	210	230	663	909	
Psykosocial arbetsmiljö - HME ledarskap		83,8%		91,1%	
Psykosocial arbetsmiljö - HME styrning		72,4%		78%	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,8	9,3	10,1	9,5	11,7
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		75	56,5	70	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Ägda fastigheter	Antal objekt		265	268	266
	Antal objekt, kvadratmeter		571 653	575 843	578 047
	Total energianvändning för uppvärmning av kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter.	91	73	90	90
	Total energiförbrukning i kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter	152	133	150	150
	Summa konsumtionsavgifter per kvadratmeter		169,4	186,6	195,8
	Antal objekt i verksamheten Fastigheter - lediga disponibla ytor (Lokalbank)			18	9
Inhyrda fastigheter	Antal objekt		201	199	202
	Antal objekt, kvadratmeter	238 942	237 556	234 996	236 223
	Antal objekt i verksamheten Fastigheter - lediga disponibla ytor (Lokalbank)			10	4

Nya uppdrag 2023

- Lokalförsörjningsnämnden ska öka takten i inventeringen av tak på byggnader i befintligt bestånd, för att avgöra vilka som är lämpliga för solceller, och presentera ett förslag till hur Borås Stad snabbare kan bygga ytterligare solcellsanläggningar.
- Samtliga nämnder ska under året se över vilka ytterligare besparingar som kan göras på förbrukningsavgifter. För att skapa incitament för besparingar ska Lokalförsörjningsnämnden utreda om förbrukningsavgifter kan särskiljas från övrig hyra.
- Lokalförsörjningsnämnden ska göra en inventering och presentera ett förslag till hur Borås Stad kan öka takten när det gäller investeringar i energieffektivisering och sparåtgärder i ägda fastigheter. Detta förslag ska utgöra ett underlag i arbetet med budget 2024.

Investeringar

Investeringar presenteras i den sammantagna investeringsbudgeten.

Investeringar i gemensamma funktioner och projekt för externa hyresgäster beskrivs nedan. Övriga investeringsprojekt kommenteras under respektive nämnd.

Underhållsinvesteringar

En följd av att komponentavskrivning infördes år 2017 innebar att planerat underhåll flyttades från driftsbudgeten till investeringsbudgeten. Medlen avsätts för att genomföra uppkomna behov, myndighetskrav samt utbyte av komponenter. I underhållsinvesteringar är det även avsatt medel för tillgänglighetsanpassning i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Det ingår även medel till investeringar i brandsäkerhet som beror på förändrade myndighetskrav samt säkerhetsinvesteringar för att kunna hantera er planerade uppkomna behov eller myndighetskrav. Totalt

avsätts 79,0 mnkr för dessa investeringar år 2023, vilket är en ökning med 1,0 mnkr i jämförelse med föregående år.

Energi- och miljöåtgärder

Totalt avsätts 24,0 mnkr för dessa investeringar år 2023, vilket är en ökning med 4,0 mnkr jämfört med år 2022. Under 2023 avsätts extra medel för energibesparande åtgärder till projekt på Fredriksborgskolan där försök görs för att lagra energi samt solenergi på Särila- och Fredriksborgskolan. Utöver energibesparande åtgärder/energioptimering samt installation av solceller ingår även medel för utbyggnad av Borås Stads infrastruktur för uppladdning av elfordon samt åtgärder för att minska exponeringen av kemikalier som kan skada hälsa och miljö i Borås Stads lokaler.

Hyresgäst Anpassning

I investeringsbudgeten finns avsatt medel för mindre investeringar i fastighetsbeståndet. Anslaget ska användas till akuta och viktiga verksamhetsförändringar under innevarande år. Medlen syftar till att verksamheterna ska fungera bättre genom att möjliggöra flexibilitet vid verksamhetsförändringar. I beloppet ingår även medel för eventuella moduletableringar. Totalt avsätts 20,0 mnkr för dessa investeringar år 2023, vilket är en minskning med 5,0 mnkr jämfört med år 2022. Minskningen beror främst på minskad avsättning för moduletableringar samt minskning av extra tillägg under 2022.

IT-investeringar

Medel för att ansluta Borås Stads fastigheter till fibernätet samt IT investeringar i inhyrda fastigheter i syfte att uppnå Borås Stads standard. Totalt avsätts 5,0 mnkr för år 2023 vilket är på samma nivå som föregående år.

Hyresgäst Anpassningar externa hyresgäster

Hyresgäst Anpassningar där investeringen finansieras av ökade hyresintäkter från externa hyresgäster. För år 2023 avsätts 1,0 mnkr vilket är på samma nivå som föregående år. Totalt är de avsatta medlen på samma nivå som föregående år.

Investeringsutrymme 2024-2026 volymbaserade projekt

Med volymbaserade projekt avses investeringar i välfärden; vård, skola och omsorg, eftersom investeringsbehovet till stor del beror på befolknings/volymökningar.

Dessa investeringar har oftast en lång planeringshorisont under ett flertal år, från det att behovet identifieras tills dess att investeringen är klar att tas i bruk. Det är inte heller ovanligt att hinder och problem uppstår under genomförandet som leder till förseningar för det aktuella objektet men som även kan påverka andra objekt.

För att möjliggöra en flexibilitet och framförhållning i investeringsprocessen tilldelas Lokalförvaltningsnämnden ett preliminärt planeringsutrymme på 1 200 mnkr under perioden 2024-2026, vilket innebär ett genomsnitt på 400 mnkr per år.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	50 227	49 344	47 545
Kostnader	-73 268	-73 494	-77 895
Nettokostnader	-23 041	-24 150	-30 350
Kommunbidrag	23 600	24 150	30 350
Resultat	559	0	0
Akkumulerat resultat	22 330	22 330	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Samhällsbyggnadsnämnden budgeteras till 30,4 mnkr för 2023. Inom tilldelad budget har nämnden en viktig uppgift att förbereda för en god infrastruktur, skapa förutsättningar för en industriell utbyggnad, kommunal service samt en attraktiv boendemiljö. Nämndens kommunbidrag har förstärkts med 1,5 mnkr för att kunna genomföra detaljplanearbete och utredningar i samband med den nya järnvägen till Göteborg. Det är avgörande att Samhällsbyggnadsnämnden prioriterar resurserna så att man ligger långt framme i detaljplaneprocessen och är beredd på snabba insatser inom sitt område. Ny teknik och ett professionellt arbetssätt ska medverka till att ta fram underlag för etablering och tillväxt i Borås.

Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 1,6 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 50 tkr. Med anledning av organisatoriska förändringar inom Samhällsbyggnadsprocessen ökas kommunbidraget med 2,5 mnkr. Här ingår att Lantmäteriet flyttas till Tekniska nämnden och att delar av den miljöstrategiska verksamheten flyttas ifrån Miljö- och konsumentnämnden.

Nämndens grunduppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden har som huvuduppgift att utöva inflytande över hur kommunens områden planeras och bebyggs.

Nämnden är myndighet för plan- och bygglovsärenden samt tillsynsmyndighet för byggnadsverksamheten.

Samhällsbyggnadsnämnden ska verka för en långsiktigt god boende-, arbets- och livsmiljö för kommunens invånare samt verka för att plan- och bygglagens och miljöbalkens intentioner beträffande hushållande med naturresurser, arkitektonisk kvalitet och estetik i bebyggelse och miljö uppfylls.

Nämnden svarar också för kommunens samlade kartproduktion samt den övergripande verksamheten med datorbaserade geografiska informationssystem.

Nya uppdrag 2023

- Under året ska markanvisning för fribyggnadsområde ske.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Ett planarbete som ger ökad livskvalitet för dagens och morgondagens boråsare. -Stadsplaneringsindex, ska öka				35	
- Stadsutvecklingsindex, ska öka				24	
Ökad dialog, samsyn och samverkan i stadens samhällsbyggnadsprocess -Internt samverkansindex, ska öka				68	
- Externt samverkansindex, ska öka				70	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,2	5,6	4,3	4	3,5
Andelen av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan ska öka, %.	98	99	96	93	90
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	51	54,9	55,4	61,7	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Plan och bygglovsavdelningen	Bygglov och förhandsbesked, antal	1 019	1 147	1 000	950
	Antagna detaljplaner, antal	13	14	16	14
Geodata	Mätningssuppdrag, antal	85	1 170	950	1 000
Lantmäteri	Avslutade förrättningar (fastighetsbildning)	183	162	150	150
	Ärendebalans 31/12	89	129	75	100
Bostäder	Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan i Borås Stad, antal		425	850	850
	Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan inom utbyggnadsstrategins stadsutvecklingsområden, andel (%)		52	80	50

Servicenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	608 743	859 491	864 880
Kostnader	-604 416	-854 491	-855 880
Nettokostnader	4 327	5 000	9 000
Kommunbidrag	-7 000	-5 000	-9 000
Resultat	-2 673	0	0
Akkumulerat resultat	29 493	29 493	-
Nettoinvesteringar	-49 131	94 365	-36 800

Ekonomiska förutsättningar

Servicenämndens verksamhet budgeteras med ett resultatkrav på 9,0 mnkr för 2023. Det ökade resultatkravet ska finansieras genom effektiviseringar i verksamheten. Servicenämnden är en utförarnämnd som helt finansieras med uppdragsersättningar från andra nämnder och bolag. Detta ställer krav på att inte automatiskt kostnadskompensera priserna till kunderna. Verksamheten måste löpande rationaliseras för att möta utvecklingen. Kommunfullmäktige förutsätter att Servicenämnden bidrar till att uppfylla de effektivitets- och rationaliseringskrav som ställs på de tekniska verksamheter som är nämndens huvudbeställare och övriga nämnder/förvaltningar när det gäller de administrativa tjänsterna.

Nämndens grunduppdrag

Servicenämnden ansvarar för servicetjänster, administrativa och tekniska tjänster som utförs på uppdrag av Kommunstyrelsen, övriga nämnder i Borås Stad samt de kommunala bolagen. Dessa omfattar såväl nyanläggning som drift, fastighetskötsel och lokalvård på kommunala fastigheter, reparationer i fordons- och mekanisk verkstad, tryckeri- och budtjänster, IT-tjänster, service inom ekonomiredovisning, personal- och löneadministration, telefonväxel samt flera andra tjänster av teknisk och administrativ karaktär. Servicenämnden äger och administrerar merparten av kommunens maskin och fordonspark samt kommunens IT-infrastruktur.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.			18,2	16,3	19,3
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,6	4,7	6,4	6,1	6,2
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		39,8	39,2	35	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Övergripande Servicekontoret	Extern fakturering, tkr	26 199	17 765	15 000	17 500
Fordon Förråd Verkstad	Antal anmälda skador på fordon	453	416	500	500

Investeringar

Fordon och maskiner

Servicenämnden håller genom sin fordonsenhet samtliga förvaltningar och en del bolag med fordon och maskiner. För utbyte av fordon och maskiner budgeteras 15,0 mnkr. Vid nyinköp ska miljöfordon, där så är möjligt, upphandlas. Nivån är att betrakta som ett förslagsanslag. Finns absoluta behov kan anslaget överskridas ett enskilt år.

Utskriftenheter och kontorsutrustning

Avser utskriftsenheter och annan kontorsutrustning såsom infoskärmar mm. Servicenämnden ansvarar för merparten av denna utrustning som köps in och hyrs ut genom internhyresavtal till de beställande förvaltningarna. För 2023 avsätts 4,0 mnkr till Servicenämndens förfogande.

Mobiltelefoner

Borås Stad har ändrat modellen för hantering av mobiltelefoner och kringutrustning från leasing till ägda mobiltelefoner som ett led i att kostnadseffektivisera och förenkla hantering och distribution. Det nya upplägget innebär för 2023 ett investeringsanslag på 12,0 mnkr för inköp av utrustning.

IT-infrastruktur

Den gemensamma IT-infrastrukturen består av dataservrar och annan kommunikationsutrustning. Till nämndens förfogande avsätts normalt 2,0 mnkr årligen till förnyelse och utbyte av denna utrustning. Under 2023 planeras en större uppgradering av datacenter och backuplösningar och därmed beräknas investeringsbudgeten för den gemensamma IT-infrastrukturen till 5,0 mnkr under 2023.

Pantången, förbättringsåtgärder

Förbättringsåtgärderna omfattar löpande översyn/utbyte av uttjänt utrustning av de delar av fastigheten som inte ingår i nybyggnationen. Till åtgärderna avsätts 0,8 mnkr under 2023.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Väghållning, skog och parker samt Persontransporter.

Väghållning, skog, parker mm

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	99 633	87 008	92 519
Kostnader	-255 389	-254 529	-270 619
Nettokostnader	-155 756	-167 521	-178 100
Kommunbidrag	157 940	167 521	178 100
Resultat	2 184	0	0
Akkumulerat resultat	31 820	31 820	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 178,1 mnkr för 2023. Kommunbidraget har höjts med 1 mnkr för att stärka arbetet med att bekämpa invasiva arter samt för engagemanget i samband med bildandet av naturreservatet Gåshult.

Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 2,1 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,1 mnkr. Som konsekvens av organisatoriska förändringar inom Samhällsbyggnadsprocessen ökas kommunbidraget med 0,1 mnkr. Här ingår att Lantmäteriet flyttas från Samhällsbyggnadsnämnden till Tekniska nämnden.

Nämndens grunduppdrag

Nämndens uppdrag är att vara väghållare för kommunala gator, drift och underhåll av gator, torg, parker och gång- och cykelvägar, samt myndighetsutövning inom trafikområdet. Uppdraget innebär att boråsare och besökare ska uppleva en trygg, ren och attraktiv stad med en smidig infrastruktur.

Vidare är nämndens uppdrag att bedriva en certifierad skogsförvaltning, hantera frågor om jakt och fiske, kalkning av försurade vattendrag samt beredning av arbete för personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Uppdraget innebär ett skogsbruk med en ekonomisk avkastning, naturvård med biologisk mångfald samt tillgängliga och natursköna strövområden för boråsare såväl som för besökare.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andelen medborgare som är positiva till skötseln av gator och vägar ska vara högre än genomsnittet i riket (%)					
Andelen medborgare som är positiva till allmänna platser, parker, torg mm ska vara högre än genomsnittet i riket (%)					
Andelen medborgare som är positiva till skötseln av naturområden ska vara högre än genomsnittet i riket (%)					
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	8,4	6,7	10,2	9,1	10,1
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	32	54	35,7	31	

Verksamhetsmätt

Väghållning

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Väghållning, driftkostnader	Kostnad kronor/invånare och dag	1,52	1,63	1,59	1,68
	Vinterväghållning (kr/m ²)	5,87	9,2	8	8
	Övrigt underhåll (kr/m ²)	13,1	11,13	12	13
Beläggingsunderhåll	Belagd volym (m ²)	145 224	119 508	158 000	160 000
	Del av total yta (%)	4,4	3,6	4,7	4,7
	Kostnad (kr/m ²)	113	136	120	125
Trafikbelysning	Antal lampor	19 175	19 175	20 625	20 500
	Energiförbrukning (MWh)	6 630	7 117	6 430	6 800
Parkering	Antal avgiftsbelagda p-platser inom cityringen	368	369	359	365

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder	63	56	65	65
Dagsverken totalt	11 336	12 027	11 500	12 500

Skogsdrift

Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Förvaltd produktiv skogsmarksareal (ha)	9 500	9 500	9 500	10 766
Avverkad volym totalt (m ³ fub)	35 600	35 100	39 000	39 000

Park

Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Total parkareal (ha)	1 095	1 106	1 096	1 107
Parkyta per capita (m ² /capita)	96,5	97	96,4	97,1
Total planterad yta (m ²)	65 700	64 900	66 000	66 000
varav perenna planteringar (m ²)	4 960	5 000	5 000	5 500
Total parkkostnad (kr/m ²)	2,51	2,58	2,87	3,03
Parkkostnad per capita (kr/capita)	242	250	276	294
Antal lekplatser på allmän platsmark	163	163	163	161

Investeringar

Beläggningsunderhåll

Förändrad redovisningsmetod för beläggningsunderhåll innebär att beläggningsunderhållet betraktas som investering och skrivs av under en längre period i stället för att som tidigare kostnadsförs direkt som driftkostnad. För 2023 avsätts 14,5 mnkr i investeringsbudgeten vilket är en ökning med 6,0 mnkr jämfört med förra året. Kvar på driften finns 1,8 mnkr för reparationer och akut asfaltunderhåll vilket innebär en total nivå för beläggningsunderhållet på 16,3 mnkr. Tillkommer gör externa medel för återställning av mark efter fiberdragningar.

Attraktiv stad

För den fortsatta förnyelsen av stadskärnan finns ett behov av att hitta en samsyn bland de aktörer som finns inom centrum, samt att upprätta ett program för den fortsatta utvecklingen av stadscentrum. Under innevarande år planeras ett samarbete med Centrumfastighetsägarna i Borås och Swedbank i syfte att förbättra tryggheten och attraktiviteten längs Allégatan genom att ta fram en belysningsutredning för gatan där gatubelysning och fasadbelysning ska samverka i syfte att öka attraktiviteten längs gatan. Under 2023 planeras för en förbättring av gatubelysningen på Allégatan utifrån resultatet av utredningen. Årligt anslag under planeringsperioden uppgår till 3 mnkr.

Diverse mindre gatu- och broarbeten

Projektet avser ombyggnads- och nyanläggningsarbeten för gator och broar som ur investeringssynpunkt är av mindre omfattning. Genom att årligen avsätta en summa kan administrativa tids- och kostnadsbesparingar erhållas genom att undvika ett förfarande där Kommunfullmäktige- eller Kommunstyrelsebeslut ska inväntas för varje enskilt projekt. Planer för 2023 omfattar bland annat trafiksäkerhetsåtgärder, reinvestering gångbanor, cirkulationsplatser och reinvestering vägvisning. Anslaget för 2023 är 5,5 mnkr. Om en enskild insats ett år gör att anslaget överskrider så avräknas detta från nästa års volym.

Program för tillgänglighet

Programmets intentioner preciseras i en handlingsplan som pekar ut Tekniska nämndens roll att identifiera återstående hinder i den fysiska miljön samt i samråd med företrädare för handikapporganisationerna prioritera i vilken ordning dessa ska avhjälpas utifrån. För projekten avsätts 1,0 mnkr årligen.

Gång- och cykelvägar, samt reinvestering

Utbyggnad av GC-vägar syftar i första hand till att skapa trafiksäkra förbindelser för de oskyddade trafikanterna. Föreslagna åtgärder innebär att framkomlighet och säkerhet för cyklister kommer att öka utmed de ombyggda sträckorna. För att strävan efter vara att få genomgående GC-stråk av hög standard behöver även befintliga GC-vägar underhållas. Anslaget för 2023 är 10,0 mnkr vilket bör fokuseras på upprustning/reinvestering av befintliga gång- och cykelvägar. Framtida byggnation av gång- och cykelvägar där Trafikverket är väghållare kan bli aktuellt. Kommunen är beredd att bidra till finansieringen om detta är angeläget och innebär en tidsmässig tidigareläggning.

Reinvestering gatubelysning

Investeringsutrymmet avser reinvestering i större anläggningar som vid röt- eller rostskadebesiktning har visat sig vara till stor del utdömda för fortsatt drift. Även utbyte av belysningskablar i centrala staden omfattas av investeringsutrymmet. För 2023 avsätts 5,0 mnkr. Medel från fiberdragande aktörer kan användas till kabelutbyte om det är orsakat av fibergrävningarna.

Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning

Borås Stads gatubelysning består av 20 000 ljuspunkter och utvecklingen går fort både vad det gäller energieffektivitet och teknik. Dimring nattetid är idag standard och närvarostyrning som tillval börjar bli vanligt. Detta understryker ytterligare behovet av att successivt byta ut gammal belysning. Enligt Borås Stads miljömål skall energianvändningen för bland annat gatubelysning minska med 15 % och för att nå detta behöver takten på utbytet öka de närmsta åren. Vid besiktningar har det uppdragats att gamla kablar genererar stora energiförluster. Energiförbrukningen har varit uppemot 30% högre än den installerade effekten. För 2023 avsätts 12,0 mnkr.

Utbyggnad av kabelskåp – Gatubelysning

När gatubelysningen en gång i tiden anlades var det nätbolagen som byggde och sedan ägde den. Belysningen (belysningsnätet) kopplades då in direkt i nätbolagens transformatorstationer.

Energiförbrukningen räknas ut teoretiskt utifrån installerad effekt och antal brinntimmar, s.k. ackordsbelysning. Att mäta gatubelysningen innebär att vi kan tillgodoräkna oss de ekonomiska besparingar som görs vid ett utbyte till LED-armaturer. LED-belysning är generellt inställda att effektsänkas nattetid vilket inte tas hänsyn till vid beräkning. Att mäta gatubelysningen skulle innebära att vi får en bättre koll på belysningsanläggningen, vi kan se var det finns stora förluster och på så vis reinvestera i nätet där det behövs. För 2023 avsätts 2,0 mnkr för ändamålet.

Kollektivtrafik (stadstrafiken)

I takt med att förbättringar görs för kollektivtrafiken krävs infrastrukturåtgärder i form av investeringar, initiativet kommer oftast från Västtrafik. Ombyggnad av Södra Torget, utbyggnad av byteshållplats Väst vid Göteborgsvägen samt ytterligare hållplatsåtgärder finns upptagna inom projektet. Målet är att få en snabbare, mer tillgänglig kollektivtrafik vilket ger möjlighet till ökat resande. För åtgärderna avsätts ytterligare 5,0 mnkr under 2023.

Borås flygplats

Borås flygplatsförening har tagit fram en framtidsplan för Borås flygplats och har certifiering för närvarande till 2028. Inom detta konto avsätts 0,6 mnkr årligen.

Upprustning av centrummiljöer

Ursprungligen var investeringsmedlen avsedda för upprustningsåtgärder i tätorterna utanför centralorten. Senare utökades möjligheten att även använda medel till åtgärder i stadsdelcentra i centralorten och mindre tätorter. För genomförande av åtgärder inom projektet avsätts normalt 2,0 mnkr årligen. Tekniska nämnden har dock oförbrukade medel kvar från tidigare år så några nya anslag är därför inte aktuella för år 2023.

Ny Nybro

Den befintliga Nybron över Viskan har fel riktning med hänsyn till att cityringen och korsningen med Västerlånggatan är otydlig till sin funktion. Genom att bygga en ny bro kan bron riktning mot Yxhammarsgatan förbättra framkomligheten på Cityringen vilket också ger bättre förutsättningar för kollektivtrafiken att trafikera den mest robusta leden i city. För projektet har medel tidigare beviljats för gångstråket Resecentrum – Borås Kongress/Högskolan och nu återstår själva bron. Totalt beräknad utgift för bron uppskattas nu till 56 mnkr med möjlig byggstart under 2023.

Grönområdesplanen

Projektet avser genomförande av de åtgärder som omfattas av grönområdesplanen för Borås Stad. De åtgärder som föreslås i planen avser bland annat att förstärka grönområden till mer sammanhängande stråk samt att tillskapa nya områden ingående i grönstrukturen inom Borås stad. För 2023 avsätts 1,0 mnkr.

Lekplatser/mötesplatser samt toaletter i anslutning till dessa

Tekniska nämnden förvaltar 161 lekplatser inom kommunen. En del av lekplatserna är slitna och uppfyller inte längre säkerhetskraven. För säkerheten på lekplatser gäller idag särskilda normer. Lekplatserna ska besiktigas en gång om året och ska dessutom ha kontinuerlig tillsyn. För upprustning och renovering av lekplatser avsätts 10,0 mnkr under 2023. Här ingår också offentliga toaletter i anslutning till lekplatserna, till exempel i Ramnaparken.

Diverse mindre parkinvesteringar

Åtgärder inom parkverksamheten som nämnden förfogar över kan bland annat avse utbyte av träd, upprustning av trappor och renovering av parkvägar. För ändamålet avsätts årligen 5,0 mnkr.

Handlingsplan för trygga fysiska miljöer

Tekniska nämnden har initierat arbetet med att ta fram en handlingsplan inom uppdraget ”Trygga fysiska miljöer” inom BRÅ. Tillsammans med flera andra nämnder och Borås city är målet att ta fram ett verktyg för att på ett strukturerat och kunskapsbaserat sätt arbeta med trygghetsfrågan på lång sikt. Åtgärder som omfattas av planen är bl.a. att förbättra områden och platser som upplevs som otrygga av invånarna både genom upprustning och/eller nyprojektering och genomföra fler snabba och effektiva punktinsatser kopplat till felanmälningar och synpunkter. För ändamålet avsätts årligen 3,0 mnkr.

Fristads nya stationspark

En aktivitetspark med placering i Fristad Hedsparken, mellan Industrivägen och järnvägen. Projektet innebär att en sedan länge planerad trafiksäker lösning för passage över järnvägen i Fristad kommer till utförande. Det skapar en central mötesplats i Fristad i anslutning till centrum. Aktivitetsparken kommer genom möten mellan generationer att bli en trygg plats för aktiviteter och samvaro. Projektet budgeteras netto till 6,0 mnkr med möjlig start under 2023. Framtid Fristad förväntas skjuta till 4 mnkr till projektet, främst genom sökta bidrag. Projektet är avhängigt ett medfinansieringsavtal med Trafikverket som nu är godkänt. För 2023 avsätts 1,5 mnkr.

Kronängsparken

I samband med Borås 400-årsjubileum startade renoveringen av Kronängsparken. Projektet beräknas vara klart under hösten 2023. Totalt avsätts 25,0 mnkr för projektet varav 10,4 mnkr ges som anslag under 2023.

Gåshult upprustning byggnader

Avser upprustning av byggnaderna inför bildandet av ett nytt kommunalt naturreservat. Totalt avsätts 0,5 mnkr för projektet under 2023.

Viskans park

I mars 2021 antogs stadsbyggnadsprogrammet Staden vid parken av ett enhälligt Kommunfullmäktige. I samband med att Borås firade 400 år fick parken namnet Viskans park efter en nomineringsprocess med efterföljande omröstning bland boråsarna. Föreslagen sträckning för Viskans park innebär att fyra större broar/överbyggnader uppförs för att överbrygga befintlig infrastruktur. I beräknad budget ingår inte kostnaderna för att anlägga broar/överbyggnader. Under hösten 2022 kommer Tekniska nämnden att ta fram en grov kostnadsberäkning för det fortsatta arbetet med att förverkliga Viskans park. Investeringen beräknas i dagsläget till ca 90,0 mnkr. För 2023 avsätts 8,0 mnkr till projektet.

Klimatanpassningsinvesteringar

Klimatanpassningsinvesteringar avser olika åtgärder för att motverka negativa effekter av klimatzändringarna. Exempel på åtgärder kan vara iordningsställande av dagvattenpark, klimatsäkring av park- och gångvägar, reinvestering av park- och gångvägar/grusytor efter skyfallsskador, grävning av dämmande vallar, återvätning av dikad skogsmark och klimatanpassade skogsodlingsmetoder. Totalt avsätts 5,0 mnkr årligen för projekten.

Persontransporter

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	13 781	16 146	17 202
Kostnader	-90 950	-94 546	-97 602
Nettokostnader	-77 169	-78 400	-80 400
Kommunbidrag	77 150	78 400	80 400
Resultat	-19	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna budgeteras till 80,4 mnkr för 2023. Tekniska nämnden befarar en ekonomisk påverkan genom den indexuppräknings som nu sker efter den kraftiga höjningen av drivmedelspriserna. I detta läge ligger budgeten för 2023 fast på 80,4 mnkr. Tekniska nämnden får återkomma i den reviderade nämndbudgeten med en mer detaljerad prognos över utfallet 2023. Ev. underskott för denna verksamhet hanteras alltid i bokslutet.

Nämndens grunduppdrag

Nämndens uppdrag inom persontransporter är att erbjuda skol- och färdtjänstresor till en bra kvalitet och på ett kostnadseffektivt sätt. Uppdraget innebär en trygg transport av elever till sin skola och trygga resor för personer som har rätt till färdtjänst

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andelen kunder som är nöjda, eller i högsta grad nöjda med färdtjänsten ska bibehållas eller öka (%)					
Andelen elever som tycker att särskoleskjutsen är bra eller mycket bra ska bibehållas eller öka (%)					

Verksamhetsmått

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal färdtjänstillstånd	4 290	4 214	4 600	4 600
Antal färdtjänstillstånd/1000 invånare	38	37	41	41
Antal färdtjänstresor	217 807	247 085	330 000	310 000
Kostnad per resa (kr)	278	256	190	208

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal särskoleskjutsresor	31 231	35 537	33 000	33 000
Antal bilar i bilpoolen	53	50	48	50
varav elbilar i bilpoolen	9	9	8	9

Miljö- och konsumentnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	20 733	26 779	30 620
Kostnader	-54 322	-62 429	-58 120
Nettokostnader	-33 589	-35 650	-27 500
Kommunbidrag	28 350	35 650	27 500
Resultat	-5 239	0	0
Akkumulerat resultat	-996	-996	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Miljö- och konsumentnämnden uppgår till 27,5 mnkr. Av detta belopp ska även 2023 avsättas 250 tkr till den klimatpott som infördes genom Kommunfullmäktiges budgetbeslut inför 2021.

Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 1,4 mnkr. Som konsekvens av förändringar inom samhällsbyggnadsprocessen minskas kommunbidraget med 6,6 mnkr när miljöstrategisk verksamhet flyttas till Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden.

Nämndens grunduppdrag

Miljö- och konsumentnämnden ansvarar för Borås Stads myndighetsansvar inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Myndighetsutövning och tillsynsarbete syftar till att skydda boråsarnas miljö, säkerställa boråsarnas hälsa och säkerhet, en effektiv och hållbar samhällsplaneringsprocess, lika och rättvisa regler för företag samt för att motverka brottslighet. Nämndens myndighetsutövning är en del av Sveriges myndigheter - regeringen, de statliga domstolarna samt de statliga och kommunala förvaltningsmyndigheterna.

Nämnden har speciella myndighetsuppgifter inom följande områden:

- miljöbalken med tillhörande lagstiftning som tillsynsmyndighet och prövningsmyndighet
- livsmedelslagstiftningen och foderlagstiftningen
- förordningen om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel
- lagen om animaliska biprodukter
- alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria
- läkemedel
- strålskyddslagen, lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel och lagen om
- sprängämnesprekursorer
- lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa
- delansvar för den kommunala renhållningsordningen
- lag om tobaksfria nikotinprodukter (under förutsättning att reglementet uppdateras i enlighet

- med nämndens förslag).

Nämnden ansvarar även för kommunens budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning samt energi- och klimatrådgivning.

Miljö- och konsumentnämnden ska svara för miljövården och naturvårdsfrågorna i kommunen i den mån det inte ankommer på annan.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,1	5,7	5,8	6,3	6,7
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	51	55	55,4	47,6	

Verksamhetsmätt

Miljötillsyn

Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal delegationsbeslut	746	945	950	1 100
Antal inspektioner och personliga möten miljötillsyn	288	255	400	400
Antal inspektioner och personliga möten enskilda avlopp	196	58	350	350
Antal inspektioner och personliga möten hälsoskydd	360	281	400	400

Konsument Borås

Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Rådgivningsärenden, BUS	690	639	650	675
Rådgivningsärenden, konsumenträttslig, KVL	1 151	1 049	1 200	1 200
Föreläsningar och informationstillfällen		60	50	50

Tillstånd - och livsmedelskontroll

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Alkoholtillsyn	Antal inspektioner alkoholservering	146	88	140	140
	Antal stadigvarande serveringstillstånd	134	111	109	110
Livsmedelskontroll					

Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Fritid- och folkhälsa samt Föreningsbidrag.

Fritid och folkhälsa

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	47 874	63 759	63 377
Kostnader	-293 675	-305 709	-317 927
Nettokostnader	-245 801	-241 950	-254 550
Kommunbidrag	229 100	241 950	254 550
Resultat	-16 701	0	0
Akkumulerat resultat	1 562	1 562	-

	2024	2025	2026
Uppskattad volymkompensation, mnkr	0,5	0,5	0,5

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Fritid- och folkhälsonämnden budgeteras till 254,5 mnkr för 2023. Nämnden tillförs 2 mnkr i kommunbidrag för ökade hyror och kapitalkostnader för samtliga berörda anläggningar. I övrigt höjs kommunbidraget med 0,7 mnkr under 3 år för att fullfölja landskampsavtal med Svenska fotbollsförbundet.

I samband med beslutet om ekonomiska ramar 2023 fick Fritids- och folkhälsonämnden 0,4 mnkr i ökad målgruppsefterfrågan enligt volymberäkning för fritidsgårdarna. Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 3,2 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut från och med 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,1 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag utgår från de nationella övergripande folkhälsomålen. Nämnden ska främja fritidsverksamheten i kommunen och tillgodose allmänhetens och organisationers behov av mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet samt anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet. Nämnden har också ansvar för samarbetsuppdraget kring mötesplatser, demokrati och lokalt inflytande samt överenskommelsen med civilsamhället.

Nämndens uppdrag utifrån reglementet handlar om att verksamheten tillsammans, både internt och externt med andra, skapar förutsättningar för god hälsa och meningsfull fritid för alla invånare. Det breda folkhälsouppdraget och det övergripande målet kommunicerat till alla medarbetare.

Utifrån grunduppdraget arbetar verksamheterna med ett invånarfokus och strävar efter en trygg och inkluderande verksamhet i alla avseenden. Arbetet bedrivs i nära samverkan med invånare, civilsamhället och andra samhällsaktörer.

Nya uppdrag 2023

- Fritids- och folkhälsonämnden ges tillsammans med Kommunstyrelsen i uppdrag att integrera arbete för att motverka och bekämpa brottslighet riktad mot näringslivet i arbetet med Säker och trygg kommun.
- Fritid- och folkhälsonämnden får i uppdrag att utreda inom öppen ungdomsverksamhet hur det förebyggande arbetet kan ske för att förhindra rekrytering till kriminella nätverk

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Simkunnigheten ska öka	84%	82,6%	75,5%	0%	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	7,6	8,6	9,5	7,9	7,9
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		47	42	44	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Öppen ungdomsverksamhet-fritidsgårdsverksamhet	Öppethållande timmar per vecka, fritidsgård	289	295	315	315
	Öppethållande dagar per vecka	6	6	6	6
	Andel besökare som är flickor/kvinnor	36%	38%	50%	50%
Badenheten	Antal besökare Stadsparkbadet	101 800	82 599	240 000	240 000
	Antal besökare Borås Simarena	117 946	70 370	170 000	170 000
	Antal besökare Sandaredsbadet	49 536	42 277	65 000	65 000
	Antal besökare Dalsjöbadet	30 214	24 781	38 000	38 000
	Antal besökare Alidebergsbadet	32 203	24 673	30 000	30 000
Mötesplatser	Öppethållande timmar per vecka, mötesplatser	190	185	200	200
	Öppethållande dagar per vecka	6	6	5	5
	Andel besökare som är flickor/kvinnor	47%	52%	50%	50%

Investeringar

Konstgräsplaner

Nämnden följer den utbytesplan som finns för de befintliga konstgräsplanerna. Några av konstgräsplanerna är 11 år jämfört med budgeterade 8 år. Förutom hög ålder, är konstgräset slitet och i stort behov av utbyte. I utbytesplanen ingår byte av två konstgräs per år och samtidigt byta belysning till LED, laga stängsel, göra miljöförbättrande åtgärder med mera för att uppdatera dessa fotbollsplaner

för en ny livslängd på minst 10 år. Totalt avsätts 5,0 mnkr 2023. Detta belopp avser utbyte av en konstgräsplan, och innefattar också utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplanerna.

Aktivitetsplatser och näridrottsplatser

Avser utveckling av näridrottsplatser och utebad i enlighet med utredningen "Näridrottsplatser och badplatser i Borås Stad". För 2023 avsätts 0,8 mnkr inom detta konto.

Badplatser och utebad

Årligt anslag med syfte att genomföra förbättringar på stadens badplatser. För 2023 avsätts sammanlagt 1,1 mnkr inom detta konto.

Diverse mindre inventarier och utrustning

Avser inventarier och utrustning till idrottshallar och idrottsplatser. Inom detta konto avsätts årligen 1,5 mnkr.

Spår och leder

Arbetet följer planen för Spår- och leder som beslutades 2020. Inriktningen är att underlätta för allmänheten att röra sig i grönområden och skogar just där de bor oavsett om de bor nära centrum eller i något mindre samhälle utanför staden. För 2023 avsätts sammanlagt 1,0 mnkr.

Evenemangsstaden Borås

Avser insatser för att underlätta för föreningar att arrangera stora tävlingar och mästerskap. Insatserna kan variera beroende på vilka arrangemang som tilldelas staden. Under 2023 kommer Borås bl.a. att fortsätta utvecklingen på skidstadion. För projekten avsätts 0,75 mnkr under 2023.

Borås skidstadion

Avser återstående arbeten på skidstadion inför SM-veckan 2025. Totalnivån för projektet beräknas till 13,0 mnkr varav 0,5 mnkr avsätts under för 2023.

Kronängsparken omklädningsbyggnad

Avser nybyggnad av omklädningsbyggnad med tillhörande biutrymmen för fotbollsplanen i Kronängsparken. Totalt avsätts 5,0 mnkr för projektet som planeras att genomföras under 2023.

Kameror till mötesplatserna

Avser satsning för att förse mötesplatserna med kameraövervakning utifrån ett trygghetskapande och brottsförebyggande syfte. För projektet avsätts 0,4 mnkr under 2023.

Brämhults IP tillbyggnad

Avser ny omklädningsbyggnad samt utökning av kanslilokalerna. För projektet avsätts sammanlagt 4,5 mnkr varav 1,5 mnkr beräknas förbrukas under 2023.

Boråshallen ombyggnad etapp 2

Boråshallen erbjuder både bredd- och elitidrott med en publikkapacitet på ca 2 900 besökare. Hallen är 65 år gammal och har stora behov av underhålls- och renoveringsinsatser, men också en potential att ytterligare utvecklas. Projektet är en fortsatt utveckling på Boråshallen som en eventarena och innefattar att göra den mer tillgänglig och ändamålsenlig, samt att renovera omklädningsrummen. För projektet avsätts sammanlagt 25,0 mnkr varav 20,0 mnkr finns tillgängligt under 2023.

Belysning Ryavallen

Avser byte till mer energieffektiv LED-belysning som har låg energiförbrukning och en minskning av energiförbrukningen på uppemot 40-50% är realistisk samt en mer driftsäker belysning. För projektet avsätts 7,5 mnkr 2023.

Åtgärder utifrån Trygghetsplanen

För 2023 planeras att åtgärda Infarten till Kransmossens stora parkering som idag är idag en smal väg där bilar, cyklister och gångare samsas på samma vägbana. På Kransmossen finns behov av ny skyltning inne på friluftsområdet för att uppmärksamma fortgående cyklister att dämpa farten vid den stora asfaltsrakan inne på området. För projekten avsätts 1 mnkr 2023.

Inventarier Sjöbohuset

Inflyttning i Sjöbohuset sker under 2024. Under 2023 kommer inköp av möbler/inredning samt inköp av digital utrustning att påbörjas för att slutföras under 2024. För projektet avsätts 3,5 mnkr 2023.

Nya isytor i Borås

Avser nybyggnation av två nya isytor i Knallelandsområdet som kompletterar utbudet i det idrottsliga klustret i området. För projektet avsätts 120,0 mnkr varav 75,0 mnkr förbrukas under 2023.

Föreningsbidrag

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	3 231	45	45
Kostnader	-47 607	-44 845	-45 945
Nettokostnader	-44 376	-44 800	-45 900
Kommunbidrag	44 150	44 800	45 900
Resultat	-226	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Totalt beräknas kommunbidraget för föreningsbidragen till 45,9 mnkr för budgetåret 2023. Då kostnaderna inom verksamheten nästan uteslutande styrs av de regler fullmäktige fastställt, brukar eventuella budgetavvikelser regleras i nästkommande bokslut.

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Ungdomsföreningar	Bidragsberättigat medlemskap	21 413	18 073	21 500	21 000
	Bidragsberättigat föreningar	166	167	170	150
	Antalet aktiviteter	64 773	57 250	65 000	64 000
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	41%	41%	45%	41%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	59%	59%	55%	59%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	57%	55%	55%	50%
Etniska föreningar	Bidragsberättigat medlemskap	4 259	3 739	4 500	4 100
	Antalet aktiviteter	2 527	2 000	3 000	2 500
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	45%	45%	50%	50%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	55%	55%	50%	50%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	20%	20%	50%	25%
	Bidragsberättigat medlemskap	3 695	3 498	4 000	3 800

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Föreningar vars medlemmar har någon form av funktionsnedsättning	Antal aktiviteter	799	400	2 500	2 400
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	62%	61%	50%	60%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	38%	39%	50%	40%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	20%	20%	50%	20%
Pensionärsföreningar	Bidragsberättigade medlemskap	8 887	8 300	9 000	8 500
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	64%	64%	50%	60%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	36%	36%	50%	40%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	9%	10%	50%	20%
Överenskommelsen	Antal anslutna föreningar/organisationer	85	87	90	90

Kulturnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	27 452	29 968	29 969
Kostnader	-219 179	-226 768	-231 069
Nettokostnader	-191 727	-196 800	-201 100
Kommunbidrag	190 080	196 800	201 100
Resultat	-1 647	0	0
Akkumulerat resultat	6 616	6 616	-

Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämndens verksamhet budgeteras till 201,1 mnkr för 2023.

Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 3,2 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,1 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Den övergripande målbilden för kulturen i Borås är att boråsarnas liv ska berikas av kultur samt att kulturen ska ha nationell och internationell lyskraft. Målbilden är fastslagen i Kulturprogrammet. De tre övergripande strategierna i programmet stakar ut att kulturen i Borås ska verka över hela kommunen - delvis i samverkan med det fria kulturlivet, att det ska finnas en bredd i utbudet och utövandet samtidigt som kulturen med nya, djärva kulturuttryck ska utmana våra invanda tänkesätt. För övrigt specificeras Kulturnämndens uppgifter i dess reglemente.

Dessutom åligger det Kulturnämnden att handlägga ansökningar om bidrag från institutioner, organisationer eller enskilda, inom nämndens verksamhetsområde. Att besluta om förvärv av konst för utsmyckning/gestaltning av offentliga platser och byggnader och anskaffa konstverk inom ramen för anvisade medel. Att verka för ett bevarande av för samhällsbilden värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer.

Kulturnämndens målbild, strategier och reglemente följer väl de nationella kulturpolitiska målen där barns och ungas rätt till kultur särskilt uppmärksammas.

Kulturnämndens verksamheter följer även Västra Götaland Kulturstrategi 2020-2023 med fem strategiområden: Vidgat deltagande, Gynna nyskapande, Utveckla kapaciteter, Nyttja tekniken och Öka internationaliseringen. Även Boråsregionen har en egen kulturplan som länkar in ovan styrdokument.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,6	4,3	5,6	4,2	5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		43	41,8	38	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Folkbibliotek	Antal folkbibliotek	11	11	11	11
	Öppethållande timmar per vecka, folkbibliotek	374	360	454	430
Egen organisation	Andel kulturaktiviteter för barn och unga, %.	52	51	50	55
Biblioteksverksamhet	Antal medialån biblioteken i Borås	836 215	683 803	900 000	700 000
	Antal medialån skolbiblioteken i Borås	194 731	197 647	250 000	250 000
	Antal besökare biblioteken i Borås	490 346	303 487	650 000	600 000
Museiverksamhet och kulturminnesvård	Antal besökare Borås museum	21 048	21 094	25 000	25 000
	Antal besökare Textilmuseet	34 089	30 794	55 000	50 000
Konst och utställningsverksamhet	Antal besökare Konstmuseet	21 230	89 513	25 000	25 000
Teaterverksamhet	Antal besökare Stadsteatern	6 126	4 892	15 000	20 000
Kulturskola	Antal elever Kulturskolan	6 618	1 990	2 100	2 100
Filmverksamhet	Antal besökare Röda Kvarn	6 440	3 814	11 500	11 500
Kulturhuset	Antal besökare Kulturhuset	225 483	122 109	330 000	330 000

Investeringar

Konstmuseet och Textilmuseet konstinköp

Ett årligt anslag på 1,2 mnkr avsätts för inköp av konst till Konstmuseet och Textilmuseet. Till konstnärlig gestaltning avsätts 5 mnkr. Anslaget omfattar även underhållsåtgärder.

Konstbiennalen

Årligt anslag för beställningar och inhyrning av verk till kommande års konstbiennial. För 2023 avsätts 2 mnkr.

Kulturhuset entréhallen

Kulturhusets stora entréhall med reception byggs om så att arbetsmiljön för personalen förbättras och att entrén till Konstmuseet blir mer tydlig ur ett besöksperspektiv. För projektet avsätts 3,0 mnkr varav 0,5 mnkr beräknas förbrukas under 2023.

Meröppet Sandareds bibliotek

För att öka tillgängligheten till biblioteket i Sandared görs en liknande satsning som gjorts på andra bibliotek. För 2023 avsätts 0,7 mnkr för ändamålet.

Förskolenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	169 381	116 384	125 316
Kostnader	-962 465	-978 084	-1 034 866
Nettokostnader	-793 084	-861 700	-909 550
Kommunbidrag	805 493	861 700	909 550
Resultat	12 409	0	0
Akkumulerat resultat	26 128	26 128	26 128
Nettoinvesteringar	-	-4 050	-600

	2024	2025	2026
Uppskattad volymkompensation, mnkr	-6,9	-3,4	1,8

Ekonomiska förutsättningar

Förskolenämndens kommunbidrag för 2023 är 909,5 mnkr. Inom kommunbidraget ansvarar nämnden för fördelning av resurser till sina verksamheter. Antal barn i förskoleålder förväntas minska med 0,1 %. Nämnden har erhållit en minskning för dessa volymförändringar med 1,2 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Förskolenämnden tillförs 3,0 mnkr för barn i behov av särskilt stöd. Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 21,3 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 1,8 mnkr.

Förskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag. Bland de större statsbidragen finns bidrag till kvalitetssäkrande åtgärder som under 2022 uppgick till 23,7 mnkr, vilket beräknas öka ytterligare under 2023.

Nämndens grunduppdrag

Förskolenämnden ansvarar för uppgifter avseende kommunal förskola och kommunal pedagogisk omsorg som åligger kommunen enligt skollagen och andra skolförfattningar. I detta ansvar ingår ansvaret för förskolan och annan pedagogisk omsorg. Förskolenämnden beslutar om godkännande av fristående förskolor och beslut angående rätt till bidrag för bedrivande av fristående pedagogisk omsorg samt för kommunens tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Förskolenämnden ansvarar även för samordningen av familjecentraler.

Förskolans uppdrag är att lägga grunden för ett livslångt lärande. Förskolans medarbetare ska skapa en utbildning som är stimulerande, trygg och lärorik med leken som grund, och erbjuda barn en god pedagogisk verksamhet där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Uppdraget innehåller en balans mellan omsorg och undervisning. Förskolan bidrar genom sitt kärnuppdrag till utvecklingen av den socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbara staden. Förskolenämndens viktigaste uppdrag de kommande åren är att fortsätta arbetet med att skapa en likvärdig förskoleverksamhet med god kvalitet.

Nya uppdrag 2023

- Förskolenämnden får i uppdrag att revidera resursfördelningsmodellen så att den tar hänsyn till både barnets ålder och vistelsetid på förskolan.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan ska öka, %.	95,8	95,7	96	95,8	97,2
Andelen barn som får plats på förskola på önskat placeringsdatum, ska öka (%)	74	81	96	97	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	9,3	9,6	11,6	11	10,3
Antalet inkomna anmälningar till Skolinspektionen där myndigheten utdelat ett föreläggande.	0	0	0	0	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal inskrivna barn från kommunen	5 841	5 781	5 890	5 750
varav barn i fristående verksamhet	452	446	460	445
Andel (%) inskrivna barn av samtliga barn i åldern 1-5 år	88	90	92	93
Bruttokostnad per inskrivet barn, kr	151 947	161 015	160 730	167 325
Antal barn per årsarbetare i egen regi	5	4,8	5,6	5,4

Investeringar

Stinebackens förskola

Kristinegården var i behov av renovering då byggnaden hade byggnadstekniska brister. Den nya förskolan kommer att inrymma nio hemvister med plats för ca 120 barn och ger inget nettotillskott av barnomsorgsplatser. Förskolan beräknas vara klar 2023.

Vinkelvägens förskola, Sparsör

Nybyggnation av förskola med 120 platser. Förskolan kommer att ersätta Trollevi förskola och eventuellt Lilla Safirens förskola. Den nya förskolan innebär inget större nettotillskott av barnomsorgsplatser utan ersätter förskola i paviljonger med ej ändamålsenlig inne- och utemiljö. Förskolan beräknas vara klar 2023.

Badstrandsvägens förskola

Ny förskola med 120 platser. Förskolan är lokaliserad till Badstrandsvägen i Sjömarken. I samband med etablering av en ny förskola med sex hemvister på Badstrandsvägen kommer Sjögårdens förskola med tre hemvister att avvecklas.

Lokalförslöjningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt med en total budget på 45,5 mnkr för år 2023.

I investeringsbudgeten har det avsatts 0,6 mnkr till inköp av inventarier vid nybyggnation.

Grundskolenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	321 328	333 405	327 940
Kostnader	-1 908 206	-2 008 305	-2 106 590
Nettokostnader	-1 586 878	-1 674 900	-1 778 650
Kommunbidrag	1 586 905	1 674 900	1 778 650
Resultat	27	0	0
Akkumulerat resultat	25 214	25 214	25 214

	2024	2025	2026
Uppskattad volymkompensation, mnkr	1,6	0,8	-18,6

Ekonomiska förutsättningar

Grundskolenämndens kommunbidrag för 2023 är 1778,6 mnkr. Inom kommunbidraget ansvarar nämnden för fördelning av resurser till sina verksamheter. Barnantalet i åldersgruppen 6-15 år förväntas öka med 0,2 %. Nämnden har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 3,4 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Grundskolenämnden tillförs 3,0 mnkr till ett centralt organiserat resursteam, samt 2 mnkr för arbetet med att öka måluppfyllelsen. Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 42,6 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 2,8 mnkr.

Grundskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag. Bland de större statsbidragen finns bidrag till ökad likvärdighet som beräknas uppgå till 75,9 mnkr under 2023. I regeringens budgetproposition aviseras om utökning av riktade statsbidrag till bland annat läromedel och speciallärare vilket skulle innebära en utökning med ca 11 mnkr till Borås Stad, fördelning mellan skolformerna är ännu oklart.

Nämndens grunduppdrag

Grundskolenämndens uppdrag regleras i dess fastställda reglemente och innefattar verksamheterna förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem samt övriga uppgifter som åligger kommunen enligt skollagen och andra skolförfattningar.

Grundskolenämnden ansvarar även för elevhälsan inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom som nämnden ansvarar för.

Nämnden ansvarar, med undantag för de uppgifter som åligger Kommunstyrelsen, för kost-, lokalvård och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde.

Grundskolenämnden ansvarar vidare för Bemanningenheten Pedagogik.

Skollagen, skolförordningen och läroplanerna är det viktigaste nationella styrdokumentet. Bildningsstaden Borås är kommunens övergripande strategi. Skolan har även ett kompensatoriskt uppdrag som innebär ett ansvar för att undervisningen anpassas utifrån elevers olika behov och att stöd till elever utformas så att alla elever ges goda utvecklingsmöjligheter.

Nya uppdrag 2023

- Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda möjligheten för ytterligare en timmes undervisning i svenska och matematik i årskurs ett, i syfte att öka måluppfyllelsen.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.		30,8	22,9	22,1	19,2
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	39,4	42,4	43	39,1	38,9
Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.	87,3	87,2	89,1	89,3	88,9
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.	80	80	84	81	82
Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.	222	220	223	225	219
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,3	6,1	7,7	7,3	7,7

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Grundskola	Antal elever från kommunen i grundskola	12 346	12 348	12 850	12 800
	varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9	1 694	1 749	1 816	1 835
	Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	95 102	98 161	98 931	104 239
	Antal elever per lärare, totalt i kommunen (heltidstjänst)	12,1	12	11,8	11,9
	Antal elever per pedagogisk personal	8,9	9	9,2	9,2
	Antal Borås-elever med skolskjuts	4 832	4 800	4 600	4 800
Förskoleklass	Antal elever från kommunen i förskoleklass	1 431	1 391	1 400	1 400
	varav elever i förskoleklass i fristående skola	77	99	112	119
	Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev	46 120	47 900	52 494	52 790
	Antal elever per lärare (heltidstjänst)	16,3	17,5	17,4	17,5

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Obligatorisk särskola	Antal elever från kommunen i särskola	134	148	143	152
	Kostnad särskola, kr/elev	411 500	417 000	450 196	458 901
Fritidshem	Antal elever från kommunen i fritidshem	4 538	4 698	4 700	4 750
	varav barn i fristående verksamhet	285	332	328	370
	Barn 6-9 år inskrivna i fritidshem och pedagogisk omsorg, andel (%)	80	85	85	86
	Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn	31 800	33 100	37 595	38 412
	Antal inskrivna elever per årsarbetare	22,1	22,4	21,4	22

Investeringar

Myråsskolan

Om- och tillbyggnad. Utökning till en fyr-parallell skola F-6. Skolan beräknas vara klar 2023.

Fredrikborgskolan

Nybyggnad av en F-9 skola inklusive grundsärskola och kommunikationsklass. Skolan beräknas vara klar 2024.

Gula skolan

Inom befintlig skolbyggnad byggs gamla idrottshallen om till fritidsverksamhet. Det frigör lokaler till lektionssalar så att skolan kan anpassas till en rak två-parallell F-6 skola. Ombyggnaden beräknas vara klar 2025.

Särlaskolan

Ombyggnad till en sju-parallell 7-9 skola. Skolan beräknas vara klar 2024.

Trandaredsskolan ombyggnad

Ombyggnation av Trandaredsskolan till moderna och funktionella skollokaler. Medel avsätts 2023 för att påbörja förstudie och möjliggöra tidigareläggning av ombyggnation.

Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt med en total budget på 322,5 mnkr för år 2023.

I investeringsbudgeten har det avsatts 4,0 mnkr för inköp av inventarier till Myråsskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	268 387	257 495	293 206
Kostnader	-842 806	-879 245	-951 306
Nettokostnader	-574 419	-621 750	-658 100
Kommunbidrag	584 794	621 750	658 100
Resultat	10 375	0	0
Akkumulerat resultat	13 844	13 844	13 844

	2024	2025	2026
Uppskattad volymkompensation, mnkr	15,3	12,6	10,9

Ekonomiska förutsättningar

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens kommunbidrag för 2023 är 658,1 mnkr. Inom kommunbidraget ansvarar nämnden för fördelning av resurser till sina verksamheter. Antal i aktuell skolåldersgrupp förväntas öka med 2,3 %. Gymnasieskolan har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 10,6 mnkr i vårens ekonomiska ramar. Nämndens kommunbidrag har inför 2023 minskats med 7 mnkr. Det minskade kommunbidraget finansierar genom att tidigare beslutade satsning om att erbjuda alla elever oavsett avstånd till skolan busskort återtats. Framgent ska busskort erbjudas elever med 4 km eller längre till skolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 16,7 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,8 mnkr.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag. Den största delen avser statsbidrag till Yrkeshögskolan och Yrkesvux. I regeringens budgetproposition aviseras om utökning av riktade statsbidrag till bland annat läromedel och speciallärare vilket skulle innebära en utökning med ca 11 mnkr till Borås Stad, fördelning mellan skolformerna är ännu oklart.

Nämndens grunduppdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen för gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial nivå), särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare samt yrkeshögskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser som sitt uppdrag att göra det möjligt för alla elever att lyckas och därigenom skapa motivation och lust att lära. Borås Stad ska ge alla elever och studerande förutsättningar att nå en gymnasieexamen eller bli anställningsbara

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar även för ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inom elevhälsan i gymnasieskola och gymnasiesärskola, samt för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Nämnden ansvarar, med undantag för de uppgifter som åligger Kommunstyrelsen, för kost-, lokalvård och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde.

Nya uppdrag 2023

- Tidigare beslut om att erbjuda alla elever oavsett avstånd till skolan busskort återtas. Framgent ska busskort erbjudas elever med 4 km eller längre till skolan.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	48,3	44,4	38,8	35,1	34,8
Andelen elever som känner sig trygga i gymnasieskolan ska öka, %.	95,2	95		94,6	95,3
Andelen elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen ska öka, %.	93	91	92	91,8	91,5
1. Andelen elever som lämnar gymnasieskolan med minst betyget E i samtliga kurser ska öka	76,5	71,5	71,7	75,8	70,7
2. Andelen elever på introduktionsprogrammen som går efter 1 års studier vidare till nationellt program, fortsatta studier, arbete eller annan sysselsättning ska öka	82		36,5		34
3. Andelen elever som slutför gymnasiesärskolans nationella program med betyg i samtliga ämnen ska öka	100	100	79	96	100
4. Andelen elever som fullföljer sin studieplan utifrån personligt uppsatta mål ska öka	63	63	67	65	65
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,7	4,5	4,3	4,1	4,4

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Gymnasieskola	Antal elever från kommunen i gymnasieskola	3 977	4 045	4 038	4 060
	Totalt antal elever i Borås Stads gymnasieskolor.	4 341	4 376	4 461	4 658
	Antal individer i Borås Stads kommunala aktivitetsansvar (ej budget-mätt)	377	335		
	Antal elever från andra kommuner.	929	912	903	1 024

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
	Antal elever hos extern utbildningsanordnare.	601	621	640	573
	Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr per elev	110 678	111 210	116 622	117 500
	Elever/lärare i kommunal gymnasieskola (utfall ur Kolada v 12)	12,3	12,5	11,5	12
Gymnasiesärskola	Antal elever från kommunen i gymnasiesärskola	74	65	64	74
	Totalt antal elever i Borås Stads gymnasiesärskolor	99	84	90	96
	Antal elever från andra kommuner	30	22	24	26
	Kostnad för kommunal gymnasiesärskola, kr per elev	480 500	486 681	515 205	515 604
Vuxenutbildning	Komvux på grundläggande nivå, genomsnittligt elevantal	454	382	470	360
	Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (kommunbidrag)	902	884	1 050	800
	Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	1 112	1 171	1 100	1 200
	YH (Yrkeshögskolan), genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	274	373	300	400
	Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, övriga (kommunbidrag)	635	846	670	810
	Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, flyktingar (externfinansierat)	128		110	90
	Särvux, genomsnittligt elevantal	100	94	110	100

Investeringar

Bäckängsgymnasiet campus

Bäckängsgymnasiet har behov av ett utökat antal lärosalar med tillhörande grupprum, samt vissa specialsalar och lärararbetsrum. Befintligt storkök är underdimensionerat och behöver byggas om och till. Även kapaciteten för matsalsplatser behöver utökas. Att utreda placering av lokaler för dans, teater och musikundervisning ingår även i projektet som beräknas vara klart 2025.

Sven Eriksonsgymnasiet, utökade lokaler

En ny byggnad som innehåller lärosalar, grupprum, lärararbetsrum och studenttorg tillskapas på skolan. Investeringen beräknas vara klar 2024.

Lokalförslagsnämnden ansvarar för ovanstående objekt med en total budget på 196,0 mnkr varav 63,1 mnkr för år 2023.

I investeringsbudgeten har avsatts 0,5 mnkr för inköp av inventarier till Bäckängsgymnasiet på grund av utökade tillfälliga lokaler.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	47 059	35 612	26 685
Kostnader	-393 471	-401 062	-446 885
Nettokostnader	-346 412	-365 450	-420 200
Kommunbidrag	335 950	365 450	420 200
Resultat	-10 462	0	0
Akkumulerat resultat	-32 955	-32 955	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Individ- och familjeomsorgsnämnden budgeteras till 420,2 mnkr. Nämndens kommunbidrag har inför 2023 förstärkts med 16 mnkr avseende volymökningar och underskott inom området barn- och unga. Under 2022 fick nämnden en tilläggsbudget med en nivåhöjning på 16 mnkr för 2023.

Individ- och familjeomsorgsnämnden erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 5,4 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,1 mnkr.

Flytten av Relationsvårdsenheten från Arbetslivsnämnden ökar Individ- och familjeomsorgsnämndens kommunbidrag med 15,4 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Individ- och familjeomsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom Individ- och familjeomsorgens delområde barn och unga och vuxna samt för ensamkommande barn. Nämnden har även ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta och långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden. Programmet mot hemlöshet beskriver en del av nämndens uppdrag inom detta område.

Nämnden har dessutom två av Kommunfullmäktige fastställda samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag för barn och unga i riskzonen samt ett särskilt samarbetsuppdrag förboendeprocessens mjuka frågor.

Nämnden ska medverka med socialrådgivarkompetens i de familjecentraler som finns och de som kommer att etableras i Borås Stad.

Avhopparverksamheten är ett viktigt uppdrag för nämnden för att stödja personer att bryta med kriminella grupper.

Nämnden ska, tillsammans med Fritids- och folkhälsonämnden samt grundskolenämnden, bedriva

arbetet med Integrerat team för strategiskt uppsökande arbete mot unga med förhöjd risk för kriminalitet eller annat normbrytande beteende. Nämnden ska också bedriva arbetet med det Mobila ungdomsteamet som riktar sig mot unga 13-20 år med riskbruk eller missbruksproblematik, samt i samarbete med regionen bedriva verksamheten Mini-Maria för unga som har ett missbruk. Nämnden ansvarar även för verksamheten Barnahus, också detta i samverkan med regionen, polisen och kommunerna i Boråsregionen.

Relationsvårdsenheten flyttas 1 januari 2023 från Arbetslivsnämnden till Individ- och Familjeomsorgsnämnden.

Nya uppdrag 2023

- För att säkerställa kvalitén på de insatser som nyttjas inom kommunens verksamheter ska en genomlysning, för att belysa kvalitén av insatserna i egen regi och jämföra dessa med upphandlade insatser, ske av Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamhet.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,8	7,1	8,4	8	8,2
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		57,6	54,6	55	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Barn och ungdom 0-20 år	Antal aktualiserade barn och ungdomar	2 319	2 519	2 500	2 600
	Andel aktualiserade av totala antalet 0-20-åringar, %	8,4	8,9	8,6	8,9
	Antal barn och unga med heldygnsinsatser	209	259	200	210
	Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser	524	536	255	245
	Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	19	10	4	4
Vuxen	Antal aktualiserade personer mellan 21-64 år	510	557	600	600
	Andel aktualiserade av totala antalet personer mellan 21-64 år (%)	0,6	0,9	0,7	0,7
	Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser	109	112	60	60
	Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	186	189	95	100

Arbetslivsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	159 166	164 952	116 929
Kostnader	-404 963	-417 902	-367 479
Nettokostnader	-245 797	-252 950	-250 550
Kommunbidrag	243 250	252 950	250 550
Resultat	-2 547	0	0
Akkumulerat resultat	3 000	3 000	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Arbetslivsnämndens verksamhet budgeteras till 250,5 mnkr. Kommunbidraget har inte förstärkts för Mobile info center. Om bolagen som har nytta av tjänsten ser ett värde av en fortsättning på tjänsten ska Arbetslivsnämnden fakturera berörda bolagen för kostnaderna.

Arbetslivsnämnden erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 9,0 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,1 mnkr.

Flytten av Relationsvårdsenheten till Individ- och familjeomsorgsnämnden minskar Arbetslivsnämndens kommunbidrag med 15,4 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Arbetslivsnämndens grunduppdrag är att fullgöra kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att bidra till att motverka arbetslösheten i kommunen genom att verksamheten svarar mot arbetsmarknaden och den enskildes behov.

Arbetslivsnämnden ansvarar för försörjningsstödet och för att nå syftet med att den enskilde ska nå egen försörjning, nämnden arbetar med utredande, aktiverande och arbetsförberedande åtgärder.

Nämnden ansvarar för kommunens insatser och åtgärder vid flyktingmottagning och etableringsinsatser för nyanlända samt har ett samordningsansvar för integration i samhället och på arbetsmarknaden. Dessutom har nämnden även ett samordningsansvar för stadens arbete med nationella minoriteter och Finskt förvaltningsområde.

Arbetslivsnämnden administrerar och finansierar alla Borås Stads feriearbeten.

Nämnden ansvarar för Borås Stads del i Sjuhärads samordningsförbund, där övriga parter är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen. Samordningsförbundet beslutar om mål och inriktning för den finansiella samordningen och stödjer samverkan mellan parterna.

Till nämndens uppgifter hör också ansvaret för personligt ombud samt representera Borås Stads när det gäller tolkförmedlingen Väst.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Växla bidrag mot lön	78	78	75	53	66
Andelen barn och unga som inte lever i hushåll med försörjningsstöd ska öka, %.	98	99	99	98	98
Antal hushåll som får försörjningsstöd i mer än tio månader under kalenderåret ska minska.	414	399	407	441	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	3	3,5	7,9	5,5	8,6
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		53,5	40,3	56,5	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal hushåll med försörjningsstöd	705	719	700	700
Mottagna flyktingar	196	140	100	100

Sociala omsorgsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	123 384	120 016	124 733
Kostnader	-825 577	-878 766	-926 083
Nettokostnader	-702 193	-758 750	-801 350
Kommunbidrag	727 863	758 750	801 350
Resultat	25 670	0	0
Akkumulerat resultat	17 383	17 383	-
Nettoinvesteringar	-	-	500

	2024	2025	2026
Uppskattad volymkompensation, mnkr	466	318	439

Ekonomiska förutsättningar

Sociala omsorgsnämndens verksamhet budgeteras till 801,4 mnkr. Nämndens kommunbidrag har förstärkts med 6,5 mnkr avseende volymökning med ett nytt gruppboende LSS på Skogslid i Fristad och för volymökning daglig verksamhet. Nämnden har i vårens ekonomiska ramar erhållit kompensation för befolkningsförändringar motsvarande 0,2 mnkr.

Sociala omsorgsnämnden erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 15,9 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 0,3 mnkr.

Under 2021 tillkom ett statsbidrag som innebar en långsiktig bred satsning för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer. Bidraget löper vidare och för Borås Stad motsvarar det 42,5 mnkr år 2023. Bidraget fördelas som tidigare mellan Vård- och Äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden, där Sociala omsorgsnämndens del är 4,0 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Sociala omsorgsnämnden ansvarar för kommunens funktionshinderverksamhet som arbetar med stöd och insatser till enskilda personer som ges enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller Socialtjänstlagen (SoL). Nämnden ansvarar även för hälso- och sjukvården för de berörda målgrupperna. I uppdraget ingår dels att utreda och besluta om bistånd och insatser (myndighetsutövning), dels att verkställa och genomföra insatserna. Därutöver har nämnden i uppdrag att arbeta uppsökande och förbyggande.

Sociala omsorgsnämnden är också en av flera nämnder i Borås Stad som utövar ledningen av hälsooch sjukvården inom sitt verksamhetsområde. Ansvaret för att ge hälso- och sjukvård är delat mellan regionen och kommunen och regleras i ett gemensamt hälso- och sjukvårdsavtal mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen (VGR).

All verksamhet som bedriver någon form av myndighetsutövning och ger insatser som rör vård och omsorg gentemot enskilda kommuninnevånare ska arbeta för att uppnå kvalitetskrav som regleras i lag och föreskrift. Stöd och vägledning ges bl.a. av andra myndigheter så som Socialstyrelsen, Länsstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och Läkemedelsverket.

Nya uppdrag 2023

- För att säkerställa kvalitén på de insatser som nyttjas inom kommunens verksamheter ska en genomlysning, för att belysa kvalitén av insatserna i egenregi och jämföra dessa med upphandlade insatser, ske av Sociala omsorgsnämndens verksamhet.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andelen brukare som svarar "ja" på frågan "får du bestämma över saker som är viktiga för dig" ska öka (uttryckt i procentsats)					
Andelen brukare som svarar "ja" på frågan "Pratar personalen med dig så att du förstår vad dem menar" ska öka (uttryckt i procentsats)					
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	9,3	8,6	10,7	10,5	10,7
Andelen medarbetare som svarar 4 eller 5 på frågorna i Borås stads medarbetarenkät, avsnitt "Helhet", ska öka					
Korttidssjukfrånvaro (1-14 dagar) ska minska, %.				5,8	2,9

Verksamhetsmått

Funktionshinderverksamhet LSS

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Övergripande	Antal personer med LSS-beslut	943	901	920	905
Personlig assistans	Antal personer med personlig ass enl LSS	63	62	60	57
	Antal personer med personlig ass enl SFB	174	177	180	183
	Antal timmar personlig assistans enl LSS	190 518	173 043	166 000	160 000
	Varav retroaktiva beslut, antal timmar	10 539	3 227	0	0
Daglig verksamhet	Antal personer med beslut om daglig verksamhet	477	460	470	
	Antal verkställda beslut om daglig verksamhet				443
	- varav externt köpta platser enl LOV	92	94	102	127
	- varav externt köpta platser annan kommun	14	15	15	7
Bostad med särskild service för vuxna	Antalet personer med verkställda beslut om boende	338	324	336	321
	- varav externt köpta platser	20	16	15	12

Funktionshinderverksamhet SoL

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Övergripande	Antal personer med beviljade insatser	531	406	540	420
Bostad med särskild service	Antal personer med särskilt boende	100	94	97	94
	- varav externt köpta platser	40	27	22	15
	Externt köpta platser med delat betalningsansvar				7
Insatser i ordinärt boende	Antal personer med boendestöd	285	219	245	245
	Antal utförda timmar boendestöd	14 981	16 180	16 150	18 000
Sysselsättning enligt SoL	Antal personer med sysselsättning enligt SoL	89	84	90	85
Övrigt	Antal personer med trygghetslarm	75	67	90	85

Investeringar

Idag finns ett antal personer som står i kö för att erhålla bostad enligt LSS. Förutom kön finns ett antal bostäder som inte uppfyller kriteriet att vara fullvärdiga och som successivt behöver bytas ut mot fullvärdiga lägenheter. För att kunna erbjuda tillräckligt med boendeplatser kommer externa utförare tillåtas erbjuda bostäder via ramavtalsupphandling. Framtida byggnationer av LSS-bostäder kommer markanvisas till externa utförare.

Sprinklers och brandskydd gruppboende och äldreomsorgen

Påskynda investeringar i sprinklers och brandskydd på gruppboende och inom äldreomsorgen. Idag saknar flera boende rätt brandskydd. Förelägganden på bristande brandskydd riskerar att leda till att vi tvingas stänga gruppboende och andra boende. 10 miljoner kronor avsätts i investeringsbudgeten för att påskynda arbetet med att säkerställa tillräckligt brandskydd med sprinklers i våra gruppboende och i äldreomsorgens lokaler

Tillgång till internet gruppboende

2 miljoner tillförs i investeringsbudgeten för att säkerställa tillgången till internet för boenden som saknar detta.

Skogslid ombyggnad

Ombyggnation inom Skogslid vård- och omsorgsboende i Fristad. Två flyglar kommer att ställas om till en gruppboende med särskild service enligt lagen om LSS med sex lägenheter och ett korttidsboende SOL med 6 lägenheter. Boendet beräknas vara klart 2023.

Björkbo LSS

Nybyggnation av en gruppboende med särskild service enligt lagen om LSS innehållande sex lägenheter. Boendet planeras att ersätta nuvarande boendet på Barnhemsgatan som inte uppfyller kriterierna för att vara fullvärdigt. Placering av boendet är på Skalle i Fristad och det beräknas vara klart 2023.

Rydsvägen LSS

Nybyggnation av en gruppboende innehållande fem lägenheter med särskild service enligt lagen om LSS. Placering av boendet är på Rydsvägen i Gånghester och det beräknas vara klart 2024.

Gruppboende Johannelundsgatan SoL

Ett individuellt provat boende med särskild service enligt SoL. Boendet innehåller 20 lägenheter. Boendet beräknas bli klart under 2024.

Vård- och äldreomsorgen

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Intäkter	191 024	187 551	192 944
Kostnader	-1 559 006	-1 651 101	-1 742 194
Nettokostnader	-1 367 982	-1 463 550	-1 549 250
Kommunbidrag	1 421 975	1 463 550	1 549 250
Resultat	53 993	0	0
Akkumulerat resultat	156 587	156 587	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

	2024	2025	2026
Uppskattad volymkompensation, mnkr	16 188	11 050	15 223

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Vård- och äldreomsorgens verksamhet budgeteras till 1 549,3 mnkr. Nämnden har i vårens ekonomiska ramar erhållit kompensation för befolkningsförändringar motsvarande 6,1 mnkr. Nämnden kompenseras med 3,5 mnkr avseende helårseffekt för fast omsorgskontakt i hemtjänsten.

Vård- och äldreomsorgen erhåller kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 38,2 mnkr. Med anledning av att vissa centrala kostnader inklusive distributionscentralen inte kommer att fördelas ut fr om 2023 minskas nämndens kommunbidrag med 2,2 mnkr.

Under 2021 tillkom ett statsbidrag som innebar en långsiktig bred satsning för att säkra en god vård och omsorg av äldre personer. Bidraget löper vidare och för Borås Stad motsvarar det 42,5 mnkr år 2023. Bidraget fördelas som tidigare mellan Vård- och äldreomsorgen och Sociala omsorgsnämnden, där Vård- och äldreomsorgens del är 38,5 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Vård- och äldreomsorgen ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser omsorg om personer över 18 år med fysisk funktionsnedsättning, somatisk sjukdom eller demenssjukdom som har behov av bistånd i form av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsvistelse, dagverksamhet, trygghetslarm och anhörigstöd. Insatserna som beviljas ska vara av god kvalitet och den nationella värdegrunden för äldre ska genomsyra alla verksamheter.

Vård- och äldreomsorgen ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde. En god vård ska kunna ges överallt där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet, såväl i ordinärt boende som på vård- och omsorgsboende. Alla medborgare med hälso- och sjukvårdsinsatser från kommunen ska ges en sammanhängande, jämlik och tillgänglig hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet.

I nämndens uppgifter ingår förebyggande hälsoarbete för äldre. Vård- och äldrenämnden ansvarar för biståndsbedömt anhörigstöd till nämndens målgrupp, men också för icke biståndsbedömt anhörigstöd i Borås Stad vilket även omfattar barn och unga under 18 år.

Nämnden ansvarar för handläggning av bostadsanpassningsbidrag oavsett ålder.

Nämnden ansvarar, med undantag för de uppgifter som åvilar kommunstyrelsen, för kost, lokalvård och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde.

Kommunens huvudmannaskap gäller oavsett om omsorgen drivs i kommunens egen regi eller om den överlämnats till privat utförare.

Nya uppdrag 2023

- För att säkerställa kvalitén på de insatser som nyttjas inom kommunens verksamheter ska en genomlysning, för att belysa kvalitén av insatserna i egenregi och jämföra dessa med upphandlade insatser, ske av Vård- och äldrenämndens verksamhet.
- Vård- och äldrenämnden får i uppdrag att lägga ut den kvarvarande tvätteriverksamheten på entreprenad.
- Vård- och äldrenämnden ska säkerställa att sjuksköterskeorganisationen är av storlek så patientsäker vård kan garanteras.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Senaste utfall 2022
Andel personer 75 år och äldre i särskilt boende som behandlats med minst ett av sex olämpliga läkemedel, ska minska %	13,3	12,4	11,3	8,2	8
Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)	17	17	16	16	16

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Insatser i ordinärt boende	Antal brukare med hemtjänst, väf	3 042	3 055	3 230	3 310
	Tid som utförs i egen regi hos brukare, timmar väf	482 003	489 190	537 000	558 000
	Tid som utförs av privat utförare hos brukare enligt hemtjänstvalet, timmar väf	63 390	80 185	108 000	95 000
	Antal utförda hemtjänsttimmar hos brukare, väf	545 393	569 375	645 000	653 000
Vård- och omsorgsboende	Totalt antal platser	871	866	866	869
	Antal platser i egen regi	716	711	711	714
	Antal entreprenadplatser	155	155	155	155
	Antal belagda platser på vård- och omsorgsboende	832	834	848	848
Korttidsvård	Antal korttidsplatser	67	67	67	82

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
	Antal belagda korttidsplatser	57	63	63	82
Hälso- och sjukvård	Pågående HSL åtaganden	2 379	2 420	2 500	2 500
Förebyggande	Totalt antal belagda dagar på biståndsbedömd dagverksamhet	9 033	10 263	13 700	11 600

Investeringar

Kristinegränd vård- och omsorgsboende

Nybyggnation av ett vård- och omsorgsboende på 73 platser. Boendet är lokaliserat till tomten för befintliga Kristinegården förskola. Beräknas vara klart i slutet av 2024.

Sprinklers och brandskydd gruppboendestäder och äldreomsorgen

Påskynda investeringar i sprinklers och brandskydd på gruppboendestäder och inom äldreomsorgen. Idag saknar flera bostäder rätt brandskydd. Förelägganden på bristande brandskydd riskerar att leda till att vi tvingas stänga gruppboendestäder och andra bostäder. 10 miljoner kronor avsätts i investeringsbudgeten för att påskynda arbetet med att säkerställa tillräckligt brandskydd med sprinklers i våra gruppboendestäder och i äldreomsorgens lokaler

Demensby

Borås Stad ska kunna erbjuda boende i en demensby som är ett boende med både inom- och utomhusmiljö där personer med demenssjukdom kan röra sig fritt. Medel för förstudie avsätts under 2023.

Ytterligare korttids- och växelvårdsplatser

Borås har brist på äldreboendeplatser. Medel avsätts 2023 för en förstudie om hur ytterligare korttids- och växelvårdsplatser kan tillskapas.

Vård- och omsorgsboendeplatser, samt korttids- och växelvårdsplatser i serviceorterna

Borås har brist på äldreboendeplatser. Det ska vara möjligt att leva hela sitt liv i någon av våra serviceorter. Medel avsätts 2023 för en förstudie om hur fler vård- och omsorgsboendeplatser och korttids- och växelvårdsplatser kan tillskapas i serviceorterna.

Moderaterna och Kristdemokraternas alternativa förslag till beslut

Att i driftbudgeten bevilja nämnderna följande kommunbidrag:

Nämnd	Budget 2023
Kommunfullmäktige	16 500
Revisorskollegiet	6 500
Kommunstyrelsen	
- stadsledningskansliet	160 100
- kommungemensam verksamhet	136 950
Valnämnden	2 000
Lokalförsörjningsnämnden	37 900
Servicenämnden	0
Fritids- och folkhälsonämnden	
- fritid och folkhälsa	254 550
- föreningsbidrag	45 900
Samhällsbyggnadsnämnden	27 150
Tekniska nämnden	
- väghållning skog parker m m	178 100
- persontransporter	80 400
Miljö- och konsumentnämnden	27 450
Kulturnämnden	201 150
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	658 100
Sociala omsorgsnämnden	801 350
Arbetslivsnämnden	250 450
Överförmyndarnämnden	9 450
Förskolenämnden	909 550
Grundskolenämnden	1 778 650
Individ- och familjeomsorgsnämnden	420 200
Vård- och äldreomsorgsnämnden	1 549 250
Summa	7 554 900

Att investeringsbudgeten på sidan 30 till 35 i denna handling ska ligga till grund för kommunens investeringsverksamhet under perioden

Moderaterna och Kristdemokraterna yrkanden till Kommunfullmäktige

Yrkanden ekonomi och investeringar

Att 2 mnkr omfördelas från Lokalförsörjningsnämndens kommunbidrag till Grundskolenämndens kommunbidrag för arbete med att öka måluppfyllelsen

Att 1 mnkr omfördelas från Miljö- och konsumentnämndens kommunbidrag till Förskolenämndens kommunbidrag för arbete med språkutveckling

Att Avsatta medel för sommarlovskort inom kollektivtrafiken omfördelas till Kommunstyrelsen för att upphandla trygghetsvakter.

Att följande tillägg görs till investeringsbudgeten i Kommunstyrelsens budgetförslag:

-Ny förstudie Trandaredsskolan

-Ny förstudie Demensby

-Ny förstudie fler korttids/växelvårdsplatser

-Ny förstudie fler vård- och omsorgsboendeplatser, samt korttids/växelvårdsplatser i serviceorter

-Avsätta 2 mnkr 2023 för tillgång till internet i gruppbostäder

-Avsätta 10 mnkr 2023 till sprinklers och brandskydd gruppbostäder och äldreomsorgen

-Ändra förstudieuppdraget om Art center till att även omfatta ett nollalternativ och kostnader för ombyggnation av befintliga lokaler

Yrkanden taxor

Att fastställa taxor och avgifter samt prisförändringar med följande ändringar:

-I taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsvariation - Avgiften för trygghetslarm sätts till 0 kr/mån med en depositionsavgift på 250 kr.

-I taxa *Avgifter för tillsyn och prövning enligt lagen om tobak och liknande produkter* – ändra föreslagna avgifter i taxan enligt följande:

Kategori	Avgift per år, kr
Ansökan om tillstånd för att sälja tobak.	5 800
Ansökan om tillfälligt tillstånd för att sälja tobak.	5 800
Anmälan om ändrade ägar- eller bolagsförhållanden.	2 500
Anmälan om förändrat tillstånd.	1 725

- I taxa *Avgifter för tillsyn och prövning enligt alkohollagen* ändra föreslagna avgifter i taxan enligt följande:

Fast tillsynsavgift	Avgift per år, kr
Tillsynsavgift år 1 för nytt stadigvarande tillstånd för servering/provsmakning, per tillstånd. Vid omsättning under 500 000 kr år 1 kommer tillsynsavgiften regleras till motsvarande 1% av alkoholomsättningen (år 1) vid faktureringsstillfället år 2.	15 000
Årlig tillsynsavgift för stadigvarande tillstånd till slutet sällskap samt till allmänheten.	3 000

Rörlig tillsynsavgift vid stadigvarande servering till allmänheten per år	
Årlig tillsynsavgift	3 000 kr
Rörliga avgift baseras på föregående års omsättning av försäljning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat inkl. moms Upp till 500 000 kr/år	1 % av årsomsättning
Därefter för omsättning mellan:	
500 001 – 1 000 000 kr/år	6 000 kr/år
1 000 001 – 1 500 000 kr/år	7 500 kr/år
1 500 001 – 2 000 000 kr/år	9 000 kr/år
2 000 001 – 3 000 000 kr/år	12 000 kr/år
3 000 001 – 4 000 000 kr/år	15 000 kr/år
4 000 001 – 5 000 000 kr/år	18 000 kr/år
5 000 001 – 6 000 000 kr/år	21 000 kr/år
6 000 001 – 8 000 000 kr/år	24 000 kr/år
8 000 001 kr/år –	27 000 kr/år
Tillsynsavgift vid utebliven restaurangrapport eller då delar i denna saknas eller inte inkommit senast 30 juni.	Föregående års rörliga tillsynsavgift, jämte fast tillsynsavgift samt extra förseningsavgift 5 000 kr.
Särskild tilläggsavgift för extra uppföljande tillsynsbesök	Timavgift

Yrkanden uppdrag

Samtliga nämnder

Att Samtliga nämnder ska under året se över vilka ytterligare besparingar som kan göras på förbrukningsavgifter. För att skapa incitament för besparingar ska Lokalförsörjningsnämnden utreda om förbrukningsavgifter kan särskiljas från övrig hyra.

Att För att hålla nere kostnadsutvecklingen ska alla nämnder, i budget, redovisa vad som fortsatt inte behöver utföras. I redovisningen ska också alla utgifter och arbetsuppgifter som inte kan motiveras med grunduppdrag, lagstiftning eller politiska beslut listas.

Att Föreningar som inte tar avstånd från och motverkar hedersförtryck och därmed upprätthåller hedersförtryck ska inte få ta del av kommunala bidrag.

Kommunstyrelsen

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att ändra erbjudande om generell rätt till förskola, från 6 månader till 12 månader, i Förskolenämndens reglemente.

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa en investeringsplan som tar fasta på de kommunala investeringsbehoven under de kommande 10 åren.

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en översyn av vilka verksamheter som kan anses utöva osund konkurrens gentemot näringslivet, i syfte att förhindra detsamma.

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att förbättra servicen gentemot företag genom att utbilda personer som i sin yrkesutövning möter företag.

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa plan för mål, delmål, tidsplan och åtgärder för att Borås ska bli en kommun utan särskilt utsatta områden.

Att Kommunstyrelsen får uppdraget att tillskriva Länsstyrelsen att undanta Hässleholmen/Hulta och Norrby från Lagen om eget boende, (EBO) till dess EBO-lagen avskaffas.

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att samverka med polisen för att identifiera och föreslå fler områden för LOV3-ansökningar och med avsikten att införa ordningsvakter.

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att tydliggöra vilken nämnd/nämnder som bär ansvar för att klotter saneras på kommunala anläggningar, fastigheter och skulpturer inom 24 timmar från det att klottret anmäls.

Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att införa en tjänstegaranti för att beskriva vad kommuninvånarna kan förvänta sig av en viss service, kommunal tjänst eller verksamhet.

Att Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden ska vara parter i arbetet med sociala boendefrågor.

Att Produktionsskog i annan kommun ska försäljas

Lokalförsörjningsnämnden

Att Lokalförsörjningsnämnden ska öka takten i inventeringen av tak på byggnader i befintligt bestånd, för att avgöra vilka som är lämpliga för solceller, och presentera ett förslag till hur Borås Stad snabbare kan bygga ytterligare solcellsanläggningar.

Att Lokalförsörjningsnämnden ska göra en inventering och presentera ett förslag till hur Borås Stad kan öka takten när det gäller investeringar i energieffektivisering och sparåtgärder i ägda fastigheter. Detta förslag ska utgöra ett underlag i arbetet med budget 2024.

Att Samtliga nämnder ska under året se över vilka ytterligare besparingar som kan göras på förbrukningsavgifter. För att skapa incitament för besparingar ska Lokalförsörjningsnämnden utreda om förbrukningsavgifter kan särskiljas från övrig hyra.

Fritids- och folkhälsonämnden

Att Fritids- och folkhälsonämnden ges tillsammans med Kommunstyrelsen i uppdrag att integrera arbete för att motverka och bekämpa brottslighet riktad mot näringslivet i arbetet med Säker och trygg kommun.

Att Fritids- och folkhälsonämnden får i uppdrag att utreda inom öppen ungdomsverksamhet hur det förebyggande arbetet kan ske för att förhindra rekrytering till kriminella nätverk.

Förskolenämnden

Att Förskolenämnden får i uppdrag att revidera resursfördelningsmodellen så att den tar hänsyn till både barnets ålder och vistelsetid på förskolan.

Grundskolenämnden

Att Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda möjligheten för ytterligare en timmes undervisning i svenska och matematik i årskurs ett, i syfte att öka måluppfyllelsen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Att Tidigare beslut om att erbjuda alla elever oavsett avstånd till skolan busskort återtas. Framgent ska busskort erbjudas elever med 4 km eller längre till skolan.

Individ- och familjeomsorgsnämnden, Sociala omsorgsnämnden och Vård- och äldreomsorgsnämnden

För att säkerställa kvalitén på de insatser som nyttjas inom kommunens verksamheter ska en genomlysning, för att belysa kvalitén av insatserna i egenregi och jämföra dessa med upphandlade insatser, ske av Individ- och familjeomsorgsnämndens, Sociala omsorgsnämndens samt Vård- och äldreomsorgsnämndens verksamhet.

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Att Vård- och äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att lägga ut den kvarvarande tvätterverksamheten på entreprenad.

Att Vård- och äldreomsorgsnämnden ska säkerställa att sjuksköterskeorganisationen är av storlek så patientsäker vård kan garanteras.